

Het laatste voorwoord

Het laatste voorwoord, niet van de hand van René Baljon. Als WCS Kenniscentrum Wondzorg werden we half augustus overdonderd door het nieuws van René dat hij bij een bezoek aan de spoedeisende hulp te horen kreeg dat hij ernstig ziek was. In de weken erna bleek al snel hoe ernstig. Op 14 september overleed René onze voorzitter, nog meer onze goede vriend.

Tot op het laatst maakte hij zich sterk voor het WCS Kenniscentrum Wondzorg. Volop bezig met het afronden van de missie. Het doel was bereikt, de wondzorg staat op de kaart in Nederland. Tijd voor een andere hobby, dacht hij. In zijn laatste voorwoord vroeg hij nog naar suggesties welke hobby hij na het WCS-tijdperk zou kunnen oppakken.

Een zware domper, allereerst voor zijn gezin en verdere familie. Maar ook voor zijn vrienden. Als bestuur moesten we ons herpakken, net bij het maken van een mooi laatste WCS Nieuws, het slot van het WCS Kenniscentrum Wondzorg, is de grote bezieler er niet meer bij.

Voor u ligt het laatste WCS Nieuws met hierin een overzicht van meer dan veertig jaar WCS. René heeft vlak voor zijn overlijden nog een tijdlinje kunnen maken van de veertig jaar WCS. Hoe zijn we begonnen, wat hebben we ontwikkeld als WCS, vooral samen met anderen, en wat is bereikt.

Hierbij ook onze grote dank aan Frank van Wijk, journalist Eva Tekstproducties, voor de interviews met de vele

collega's met een hart voor de WCS en voor wondzorg Nederland.

Als laatste willen we iedereen uitdrukkelijk bedanken die heeft bijgedragen aan de WCS; de vele vrijwilligers van de commissies van de WCS, de docenten, de talrijke sprekers tijdens het WCS Congres, de auteurs die er altijd weer een mooi WCS Nieuws van maakten, de industrie voor de advertenties en sponsoring van de congressen, de abonnees voor hun soms jarenlange abonnement en de talrijke congresgangers en deelnemers aan de WCS Academy.

We zijn trots te melden dat met het Kenniscentrum Wondzorg Nederland en het Nationaal Congres Wondzorg de WCS Academy en het WCS Congres een vervolg krijgen. Hierover leest u verder meer in dit laatste WCS Nieuws.

*Heel veel leesplezier!
Het WCS bestuur*

convatec
— forever caring —

Convatec Nederland **bedankt**
het **WCS** voor alle leerzame jaren,
alle kennis en alle wondzorg!

In dit nummer

Voorwoord	1
Memoriam René Baljon	3
Vriendenclub WCS	4
De start van een succesverhaal	7
Zorgvuldig tot achter de komma	8
Van de verpleegkunde naar de wetenschap	10
Het WCS Congres door de jaren heen	12
De industrie voelt het gemis nu al	14
De band tussen brandwondenzorg en wetenschap	16
Wondkennis te boek gesteld	17
De geïllustreerde WCS	18
Kennisoverdracht voor en door de wondverpleegkundigen	20
Buitenlandse connectie	22
Een carrière lang verbonden met WCS	24
De blijvende relevantie van de opleiding tot wondconsulent	26
WCS Award	28
Van kwaliteitsstandaard naar implementatie	32
Kenniscentrum Wondzorg Nederland: een nieuwe start voor de WCS Academy	34
De handreiking van WCS België	36
Van traditie naar vernieuwing: het netwerk van en voor wondzorgprofessionals blijft bestaan!	37
Welkom bij het Kenniscentrum Wondzorg Nederland (KWN)	38

Memoriam René Baljon

28-02-1961 – 14-09-2025

René Baljon

René Baljon is in de jaren '80 begonnen als brandwondenverpleegkundige in het Rotterdamse Zuiderziekenhuis. Zijn ambitie was toen al duidelijk, in 1992 werd hij voorzitter van de WCS Commissie Brandwonden en in 1998 voorzitter van het WCS bestuur. Deze functie heeft René tot vlak voor zijn overlijden, met veel inzet vervuld. Het WCS zag hij als zijn hobby, maar in werkelijkheid was het zijn missie. Met grote onmacht heeft René het WCS moeten loslaten.

René was een zeer aimabele voorzitter, door velen geliefd. Een voorzitter die ieder de ruimte gaf, maar die wel vond dat stilstand achteruitgang is. Innoveren zat hem het in het bloed, zowel tijdens zijn dagelijkse werk als bij het WCS Kenniscentrum. René was nooit bang een risico te nemen, dat soms iets tegenviel kon gebeuren. Hij kon snel schakelen, beschikte over een relativerende humor en hield relaties warm. Hij hield van het podium en genoot van het openen van het WCS Congres. Hij illustreerde die opening altijd met bijzondere foto's. Zo liet hij een keer twee foto's zien van het Sint-Pietersplein in Vaticaanstad. Op de oude foto een vol plein met mensen, geen mobieltje te zien, acht

jaar later een vol plein met mensen die allemaal met hun mobieltjes foto's maakten van de paus. Dit om aan te geven hoe snel de ontwikkelingen gingen. Het openen van de scholing in Curaçao deed hij altijd met zijn openingswoord 'Bon dia'. Opvallend, groenten en fruit waren zeker niet zijn favoriet. Wel steevast een diner afsluiten met kaas en een Pedro Ximenez.

Het WCS bestuur is door de jaren heen altijd een hechte vriendengroep geweest en gebleven, voor de bestuursfunctie kende men elkaar niet. René had hierin een zeer groot aandeel. Onder zijn leiding is veel bereikt in wondzorg Nederland. Denk aan de WCS Academy, het WCS Congres, het WCS Nieuws, het WCS Wondenboek. Maar ook de geweldige samenwerking met de industrie, het Erasmus MC, de WCS België, het Wondplatform Nederland en de V&VN afdeling Wondexpertise. In dit laatste WCS Nieuws staan we stil bij al deze ontwikkelingen die de laatste veertig jaar mede door het WCS zijn gerealiseerd.

Als WCS bestuur moesten we helaas veel te vroeg afscheid nemen van onze voorzitter, maar nog veel meer van een zeer goede vriend. Dit terwijl René druk bezig was om een mooi slotakkoord te maken voor het einde van het WCS Kenniscentrum Wondzorg. Het doel was bereikt, wondzorg staat met grote stip op de kaart in Nederland. Wondzorg heeft echte professionals als eigenaar, een multidisciplinair team; de cliënt met een wond is de grote winnaar.

Heel erg bedankt René!

Groepsfoto WCS bestuur op Curaçao

Vriendenclub WCS

Wat de WCS onderscheidt van veel andere beroepsverenigingen en stichtingen in de zorg, is hoe lang de leden van het dagelijks bestuur actief zijn gebleven. Wie er eenmaal instapt blijft, jarenlang. Dit geldt ook voor penningmeester Conny Keijzer en secretaris Dick van Duijn. Het feit dat de bestuursleden in de loop der jaren goede vrienden van elkaar zijn geworden en elkaar dus ook privé zien, heeft hier alles mee te maken.

Joke Campo, Dick van Duijn en Conny Keijzer tijdens WCS Congres 2023.

In antwoord op de vraag hoe mensen betrokken raakten bij de WCS vallen nogal eens de namen Barry Willemsteijn en Koos van Rossem. Zo ook bij Conny en Dick. Beiden werkten op de IC in Leiden waar Barry leidinggevende was. “In de tijd dat ik daar werkte, werkte Koos in hetzelfde ziekenhuis”, vertelt Dick. “Ik was geïnteresseerd in computers, kocht er een en zag dat de ledenadministratie van de WCS daarmee veel sneller kon dan hoe Koos het handmatig deed. Dus nam ik die van hem over en zo rolde ik de WCS in. Waarbij ook een rol speelde dat ik via mijn werk op de IC een interesse in wonden had ontwikkeld. Gaandeweg kwamen er taken bij - de automatisering van de verzending van het wondenboek bijvoorbeeld - en werd ik secretaris van de vereniging.” Conny Keijzer kreeg op basis van haar interesse in de wondzorg van Koos de vraag of ze actief wilde worden in

de WCS Commissie Decubitus. Dat wilde ze wel. “In 2000 stopte Koos met de financiën van de WCS”, vertelt zij. “Ik was geïnteresseerd in de organisatie daarvan - nog steeds trouwens - en accepteerde daarom graag de functie van penningmeester als opvolger van Koos.”

Dagelijks bestuur

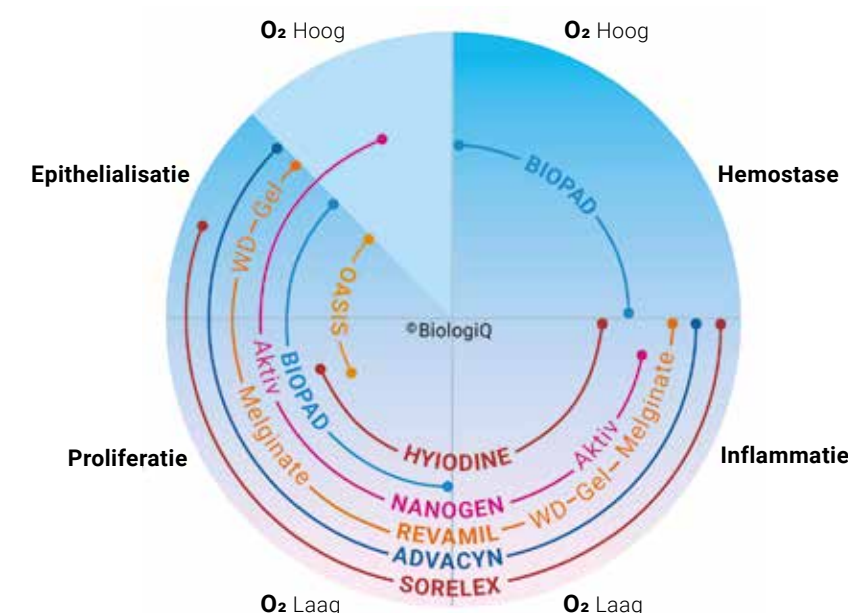
Al snel namen beiden ook plaats in het dagelijks bestuur van de WCS. “In het algemeen bestuur wilde nog wel eens verloop zitten”, zegt Conny, “maar het dagelijks bestuur is erg honkvast. Het feit dat we als bestuursleden ook vrienden van elkaar werden en het dus ook privé heel leuk hebben samen helpt daar natuurlijk enorm bij.” “We beschouwden de WCS ook als ons eigen bedrijfje”, vertelt Dick. “Er moest echt wat gebeuren in de wondzorg. Persoonlijk ergerde ik mij bijvoorbeeld aan alle hulpmidde-

INNOVATION IN (BIO)ACTIVE WOUND MANAGEMENT

Complementair systeem van wondgenezingsproducten

BiologiQ biedt een uniek totaalconcept in wondmanagement, gebaseerd op de laatste inzichten in de biologie van de (complexe) wond. Met innovatieve Bio-Actieve productoplossingen die elkaar onderling aanvullen en gericht zijn op het stimuleren en ondersteunen van het eigen regeneratief vermogen van het menselijk lichaam. Zo dragen wij bij aan kortere behandel tijden en een betere kwaliteit van leven voor de patiënt.

LDT
Madentherapie

Advacyn®
Wound Care

Revamil®
Wound Care / Melginate / Collagen

Sorelex®

Hyiodine®

Nanogen

BioPad®

OASIS®
Extracellulaire Matrix

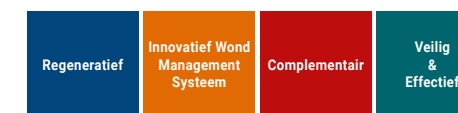

Cinesteam®

Cover
skin protectant

BiologiQ.nl

Vernieuwend in wondgenezing

len die zonder gerichte kennis op wonden werden geplakt. Dat heb ik in de loop der jaren sterk zien verbeteren, en dat was voor mij de bevestiging van de waarde van de WCS. Daarom was het ook leuk om er zoveel tijd in te steken. Ook omdat je dingen kon doen die je normaal nooit deed. Een congres organiseren bijvoorbeeld. Ik herinner me nog heel goed dat eerste congres in de Jaarbeurs.” Conny: “Ja, enorm spannend vond ik dat, of we dat wel financieel rond konden krijgen. Net zo spannend was de vraag of we wel cursisten zouden krijgen voor de scholing die we gingen ontwikkelen. Is daar wel markt voor? Bij de vervolgonpleiding speelde die vraag weer.”

“Je kon er persoonlijk heel veel van leren”, zegt Conny. “Alles wat komt kijken bij de overgang van vereniging naar stichting bijvoorbeeld. Maar ook de automatisering en de kennismaking met het eerste administratiesysteem. Het moest goed georganiseerd worden. Dat kostte heel veel tijd natuurlijk, maar het was ook gewoon heel leuk.” Het hoorde er inderdaad gewoon bij, zegt ook Dick. “Ik heb al die jaren geen vakantie gehad zonder op mijn laptop de administratie bij te houden.”

Begrijpelijk

Dat de WCS nu ophoudt vinden beiden spijtig maar ook begrijpelijk. “Natuurlijk zal ik het gaan missen, maar de doelen die de WCS in 1984 heeft gesteld zijn gehaald en er was gewoon geen andere keus”, zegt Conny. “Er is niemand meer aan wie we het kunnen overdragen.” Dick: “De context is inderdaad erg veranderd. Maar je had toch gehoopt op opvolging in het bestuur van de beroepsinhoudelijke kant.”

De start van een succesverhaal

Barry Willemsteijn stond in 1984 aan de wieg van de WCS en Koos van Rossum sloot zich al snel bij hem aan in het bestuur. Dat de vereniging er kwam was hard nodig, stellen beiden. Want de wondzorg zoals die er op dat moment voorstond, kon beslist een stevige kwaliteitsimpuls gebruiken.

Als hoofdverpleegkundige op de chirurgische IC van wat toen Academisch Ziekenhuis Leiden heette, mocht Barry Willemsteijn in het kader van een nascholing over decubitus op studiereis naar het bedrijf Pharmacia in Stockholm. Hij mengde zich actief in de discussies die daar werden gevoerd. “Gaandeweg ontstond daaruit het idee dat er een vereniging moest komen voor kennisontwikkeling in de wondzorg”, zegt hij.

Zo ontstond de WCS. “En dat was ook nodig”, zegt hij. “De opleiding was op het punt van wondverpleging heel basaal en ook achterhaald. Ieder ziekenhuis en iedere afdeling had zijn eigen protocol. De afdeling inkoop had dus geen enkel houvast om tot goede afspraken met de industrie te komen. De industrie bracht allerlei wondproducten op de markt en het ontbrak aan kennis om die op waarde te beoordelen. Al besepte ik wel dat de vertegenwoordiger die tegen me zei ‘Dit kun je op alle wonden gebruiken’ onzin verkocht. Je moet positioneren. Dat werk leidde uiteindelijk tot het classificatiemodel zoals we dat nu kennen.”

Van ratjetoe naar ordening

Koos van Rossum, die al snel op uitnodiging van Barry toetrad tot het WCS-bestuur, beaamt de waarde van dit classificatiemodel. “Het was een ratjetoe in wondbehandelingsland”, zegt hij, “iedereen deed maar wat. “De zwartgeel-rood-classificatie maakte het mogelijk om dit te ordenen en tot juist gebruik van de beschikbare hulpmiddelen te komen.”

Op een gegeven moment gingen ook de bedrijven het classificatiemodel gebruiken. “Dat was natuurlijk de echte winst”, zegt Koos. “Ze zagen in dat het ook voor hen waardevol is als hun producten op de juiste manier worden gebruikt.” Barry vult aan: “Toen ik op een gegeven moment werd betrokken bij studies in het buitenland, zag ik daar ons model in andere talen. We hadden als WCS nooit kunnen dromen dat het wereldwijd gebruikt zou gaan worden.”

Een andere stap met doorslaggevend belang was de samenwerking in kennisontwikkeling de WCS initieerde.

“Op basis van gedegen wetenschappelijk onderzoek en in goede samenwerking met de industrie”, vertelt Barry. “Met die industrie hebben we ook direct goede afspraken gemaakt over de mogelijkheden voor sponsoring, zonder inhoudelijke invloed op ons beleid. Wat ook belangrijk was, was dat we in onze kennisoverdracht oog hadden voor de omstandigheden waarin de wondzorg wordt geleverd. In een team in het ziekenhuis, met alle omstandigheden voor optimale zorg binnen handbereik, is het echt anders dan in een thuissituatie waarin dit beslist niet het geval hoeft te zijn.”

Altijd blijven volgen

Beiden verlieten op een gegeven moment hun functie in het WCS-bestuur. Barry omdat hij een functie bij het bedrijf Convatec accepteerde en Koos omdat hij in het ziekenhuis doorgroeide naar een bestuursfunctie. Wel zijn beiden de ontwikkelingen rond WCS altijd blijven volgen. “Ik ben ook elke twee jaar met een gevoel van trots naar het WCS Congres gegaan”, zegt Koos. “De organisatie van die congressen was altijd enorm professioneel. We hebben als WCS heel veel geleerd van de industrie, over hoe je zo’n congres organiseert en hoe je de communicatie erover doet.”

De WCS is echt een instituut geworden, stelt Barry. “Ik schrok wel toen ik hoorde dat het ophoudt en ik ben ook heel benieuwd hoe de industrie dit gaat oppikken. “Wat goed is, is dat heel veel relevante informatie voor wondprofessionals op de website van de WCS verhuist naar de website van WCS België, zodat deze informatie niet verloren gaat.” Misschien is het ook wel gewoon een goed moment, vult Koos aan. “Het wordt steeds moeilijker om vrijwilligers te vinden die bestuurswerk voor een vereniging willen doen. Maar toch, het is natuurlijk nooit klaar.”

Revamil®

Voor de behandeling en anti-bacteriële bescherming van acute en complexe (geïnfecteerde) wonden

Op basis van 100% zuivere honing

Revamil® Wound Care

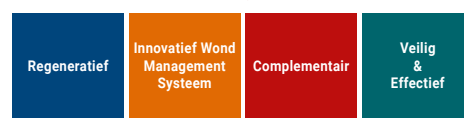
Wondgel en Wound Dressing voor optimale antibacteriële bescherming

Revamil® Melginate

Sterk absorberend honing-geïmpregneerd alginaat wondverband voor optimaal wondmilieu

- **Wound Dressings** in meerdere maten
- **Gel** in tube en doseerspuitje

BiologiQ.nl

Vernieuwend in wondgenezing

Zorgvuldig tot achter de komma

Kennisoverdracht over wondzorg is altijd de kernwaarde geweest van het WCS. Het tijdschrift WCS Nieuws is daarbij van grote waarde gebleken. In zowel de correctie van de teksten als de eindredactie van het tijdschrift ging steeds veel werk zitten voor respectievelijk Corrie Noteboom en André van Es. Maar ze hebben er enorm veel plezier aan beleefd.

Van het een komt het ander. Corrie werkte in het LUMC met Dick van Duijn als leidinggevende. Die vroeg haar wat artikelen die hij had geschreven na te kijken. En toen ze dit goed bleek te doen, zei hij: 'Misschien is de WCS redactieraad wel wat voor jou'. Zo werd Corrie corrector voor het WCS Nieuws. "Dat begon met proefdrukken nakijken en correcties in de marge krabbelen", vertelt ze. "Erg onhandig, dus vroeg ik of ik kon corrigeren in het Word document voordat het naar de drukker ging voor de proefdruk." Dat werd geregeld.

Wat begon met speuren naar een spatie te veel of een schrijf- en spelfout, verbreedde zich gaandeweg naar controle op stijl. De informatie van Genootschap Onze Taal bood haar waardevolle ondersteuning. "Maar ik keek ook wel naar teksten van ziekenhuizen, vooral Belgische", zegt ze. "Daar schrijven ze heel zorgvuldig." En ze sloeg de kranten erop na om te kijken hoe die in directe citaten aanhalingstekens gebruikten. Zo werden het dubbele aanhalingstekens.

Van commissie naar eindredactie

Ook voor André kwam zijn werk voor het WCS via zijn leidinggevende tot stand. In zijn geval was dat Rob van Komen van het brandwondencentrum van het toenmalige Zuiderziekenhuis. "Ik begon in de brandwondencommissie en werd een paar jaar later gevraagd voor de eindredactie van WCS Nieuws", vertelt hij. Hij maakte er werk van het juiste lettertype te kiezen en was kritisch op de kwaliteit van de foto's.

De redactie van het tijdschrift was samengesteld uit afgevaardigden van alle commissies. "Bij hen lag de verantwoordelijkheid om mensen aan te sporen artikelen te schrijven", zegt André. "Toch was het soms trekken om voldoende kopij te krijgen. Er zat steeds veel tijd in om een editie te maken. Maar ik heb het altijd met veel plezier gedaan." Wat hem hielp, was zijn zorgvuldigheid. "En met snel reageren maak je ook vrienden", zegt hij. "Bovendien had ik aan Corrie een heel goede collega." Ook voor haar is zorgvuldigheid altijd een belangrijke waarde geweest. "In sommige artikelen hoefde weinig gecorrigeerd te worden en in andere veel. Daar had ik echt veel werk aan", zegt ze. "Die moesten dan ook weer terug naar de auteurs. En de

Foto 1. Alle jaargangen WCS Nieuws.

proefdruk moest ook weer gecontroleerd worden." Die zorgvuldigheid zat ook in neutraliteit. Merknamen van wondhulpmiddelen waren uit den boze.

Lay-out

In de loop der jaren is het logo van het WCS Nieuws wat veranderd, maar de kleurstelling – het zwart geel rood van het wondkaartje – is altijd hetzelfde gebleven. Toen Corrie voorstelde om de congresnummers duidelijk te onderscheiden met een andere lay-out mocht dat, maar moest ze het wel zelf doen. Dat deed ze. Ze voegde een sprekerslijst en een overzicht van locaties van de verschillende sessies toe. En ze bracht daarbij ook uniformiteit in de abstracts.

Het lukte André om een aantal vaste schrijvers te verbinden aan het tijdschrift. Ook bedacht hij columns om het blad te verlevendigen. In het verlengde van het tijdschrift heeft hij, samen met Rob van Komen en Jessica Bakker, ook werk gemaakt van de digitalisering van het wondenboek en daarbij van het WCS classificatiemodel. En met de komst van social media ging ook de aandacht daarvoor tot zijn werk als eindredacteur behoren. Na het overlijden van zijn vrouw besloot hij een punt te zetten achter zijn WCS carrière. Corrie is altijd, 25 jaar lang, als corrector actief gebleven. Ook dit laatste nummer van WCS Nieuws getuigt van haar zorgvuldige blik op de teksten.

INNOVATION IN (BIO)ACTIVE WOUND MANAGEMENT

AdvaCyn® Wound Care

Microcyn® technologie al 20 jaar toonaangevend!

Snellere wondgenezing door:

1. Bacteriereducerende werking

AdvaCyn is effectief tegen bacteriën, schimmels, sporen, virussen én biofilms

2. Vermindering ontstekingsreacties

AdvaCyn ondersteunt het immuunsysteem

3. Actieve weefselregeneratie

AdvaCyn bevordert de granulatie en epithelialisatie

Minder antibiotica nodig. Veilig voor gezonde huidcellen

Voor wondbedpreparatie en de effectieve behandeling van complexe (geïnfecteerde) wonden

Biologisch werkingsprincipe. Natuurlijke ingrediënten. Niet toxisch

32 klinische studies en publicaties geven aan:

- 25% snellere afname witte bloedcellen (ontstekingsreductie)
- 75% snellere verdwijning geuren (na 2 dagen)
- 33% snellere epithelialisatie
- 50% minder risico op herinfectie
- 60% verbetering conditie weefsel en huid rondom de wond
- 40% snellere wondgenezing

Zie Kenniscentrum op BiologiQ.nl

Inmiddels zijn wereldwijd miljoenen patiënten succesvol behandeld met de Microcyn technologie.

AdvaCyn®/MicroCyn® heeft 53 patenten, 11 FDA-goedkeuringen en 25 CE-toelatingen.

BiologiQ.nl

Vernieuwend in wondgenezing

Van de verpleegkunde naar de wetenschap

Hester Vermeulen heeft laten zien dat je als verpleegkundige de weg naar de wetenschap kunt vinden. 'Ja maar jij bent een witte raaf', kreeg ze te horen toen ze zei dat meer verpleegkundigen dit kunnen. Maar inmiddels is duidelijk dat zij het pad heeft geëffend voor meer talentvolle verpleegkundigen.

Foto 1. Hester Vermeulen.

Hester Vermeulen is nu hoogleraar Verplegingswetenschap bij het Radboudumc en de Radboud Universiteit Nijmegen, maar in 1986 begon ze aan haar A-opleiding in Amsterdam in het AMC om verpleegkundige te worden. "Ik ben nooit echt wondverpleegkundige geweest, maar ik heb een voorliefde voor chirurgie en dat is natuurlijk bij uitstek een plaats voor wonden." Onderzoeksassistent worden bij de chirurgie met verpleegkundig aandachtsgebied werd een keerpunt voor haar. Eerder was ze al actief in kwaliteitsverbeteringsteams en de opleiding, hierdoor ging ze klinische epidemiologie en biostatistiek studeren en werd ze al snel onderzoeksleider.

Als ik dit kan, dacht ze, kunnen andere verpleegkundigen

dit ook. En het is ook waardevol, zegt ze, want: "Ons vak heeft echt onderbouwing nodig, en zeker de wondzorg. Daarbij horen ook professionalisering en leiderschap, om eigenaarschap en zeggenschap over je vak te kunnen krijgen. Daarop heb ik mij dus gericht."

Professionalisering

In de wondzorg was onderzoek doen destijds een vergeten gebied. "Er waren heel veel wondbedekkers beschikbaar en er was heel veel variatie in wat werd gebruikt bij de patiënt", vertelt Hester. "Ik wilde dat iedere patiënt de beste zorg kreeg, ongeacht door wie hij werd behandeld. Daarbij heb ik niet altijd vrienden gemaakt, want ik liet op basis van onderzoek zien dat wat de industrie stelde niet altijd het beste was. Maar gaandeweg kwam wel, hand in hand met de toegenomen wetenschappelijke kennis, de professionaliseringsslag van het vak wondverpleegkundige tot stand."

De variatie in behandeling was heel erg zichtbaar bij de behandeling van acute wonden. "Een richtlijn is dan dé manier om tot eenduidigheid te komen", zegt ze. Dus kwam de richtlijn acute wondzorg er ook, en die gaf de aanzet tot verdere professionalisering. "Aan de implementatie daarvan heeft de V&VN Wondexpertise samen met de WCS heel goed bijgedragen", zegt ze. "Ook dat is leiderschap."

Validatie

In 2005 deed Hester onderzoek naar het zwart/geel/rood classificatiemodel. "Ook daaraan lag weer variatie ten grondslag", zegt ze, "Om van de variatie af komen was steeds mijn grootste drijfveer. Het model was niet gevalideerd, er werden diverse modellen gebruikt. Validatie leidt tot betere acceptatie. Het heeft geleid tot een onderzoeksmethode die ook later nog veel gebruikt is, ook om tot eenduidigheid te komen in de toepassing van foto's om wonden te kunnen beoordelen."

Ook waardevol is dat het anderen heeft aangezet om, net als Hester heeft gedaan, promotieonderzoek te gaan doen. "Het heeft een mooie voorbeeldfunctie gehad", zegt ze. "Denk bijvoorbeeld aan Anne Eskes of het recente onder-

Foto 2. Emmy Mulder krijgt na verdediging van haar proefschrift haar bul uitgereikt door haar promotor prof. dr. Hester Vermeulen en mag zich doctor noemen, april 2025.

zoek van Emmy Muller-Sloof over wonddehiscentie. Of dat van Sandra Jansen naar negatieve druktherapie en de rol van de behandelaar om patiënten in te lichten over de vraag of het wel de juiste therapie voor ze is. De patiëntgerichtheid meenemen in de behandelkeuze is een steeds belangrijker thema geworden."

Ontwikkelingen

In haar huidige functie is Hester minder betrokken bij de WCS of de wondzorg. "Wel zie ik dat de promovendi die ik noemde interprofessionele samenwerking zoeken. Dat is waardevol. Of dit ook betekent dat onder wondprofessionals voldoende aandacht bestaat voor het doen van onderzoek en daarover publiceren, kan ik niet inschatten."

Foto 3. Ook Sandra Jansen mag zich na haar promotie bij Hester Vermeulen doctor noemen, maart 2023.

Feit is wel dat die twee promovendi voor hun promotie veel bezoekers trokken. Dat wijst er zeker op dat het onderwerp wondzorg nu meer aandacht krijgt dan in het verleden."

Ook mooi vindt Hester het dat er nieuwe zorgmodellen zijn gekomen, zoals Ziekenhuis op wielen. "De zorg hoeft niet altijd binnen ziekenhuismuren te worden verleend", zegt ze hierover. "Een andere waardevolle ontwikkeling is dat wondzorg regelmatig voorkomt op 'beter laten'-lijsten. Geen intensieve wondzorg meer bieden in de palliatieve fase is daarvan een goed voorbeeld. Het laat zien dat heel persoonsgericht wordt gedacht. Met zulke ontwikkelingen blijft wondzorg een belangrijk onderdeel van het verpleegkundig werk."

*Dankbaar voor alles
wat het WCS in 40
jaar betekend heeft.*

Meer info: Tel. +32 9 386 11 78 • info@bota.be • www.bota.be

medische compressiekousen

BOTA TOVARIX is een medische compressiekous met degressieve druk en maximaal draagcomfort. Ze heeft een uitstekende pasvorm en is gemakkelijk aantrekbaar.

- vermoeide of zware benen
- chronische veneuze insufficiëntie
- spataders
- oedeem
- flebitis
- trombose
- postoperatief
- sclerotherapie

Compressieklasse
CCL.1: 18-22 mm Hg • CCL.2: 25-32 mm Hg • CCL.3: 36-48 mm Hg

- Assortiment**
- Tovarix 20 als eerste keuze compressiekous
 - Tovarix 50 met X-static® zilvergaren
 - Tovarix 70 met hogere stijfheid - bij uitgesproken oedeem

Maatwerk verkrijgbaar

Het WCS Congres door de jaren heen

Het eerste WCS Congres werd in 1986 georganiseerd, er waren 86 deelnemers. In 1987 vond het tweede congres plaats; Convatec, Pharmacia en Johnson & Johnson waren de eerste fabrikanten van verbandmateriaal die zich als sponsor verbonden aan het WCS Kenniscentrum Wondzorg.

Op 17 en 18 november 1989 werd voor de eerste maal een tweedaags congres georganiseerd, er waren meer dan duizend deelnemers en de beurs bestond uit achttien exposanten. Sindsdien werd het WCS Congres om de twee jaar georganiseerd met als vaste locatie de Jaarbeurs in Utrecht.

In 1992 werden extra symposia georganiseerd tijdens rondvaarten in diverse steden. In totaal participeerden duizendvierhonderd deelnemers.

In 2003 lag het aantal participanten op twee dagen congres boven de tweeduizend.

Op het congres in 2005 werd voor het eerst de WCS Award uitgereikt, Henri Post was Nurse Practitioner voor Evean.

In 2017 werd in Amsterdam het EWMA Congres georganiseerd, een samenwerking tussen de WCS en de EWMA. Met een opkomst van vierduizendvierhonderd deelnemers van over de gehele wereld een groot succes. De Nederlandse inbreng qua organisatie, maar ook het aantal lezingen was indrukwekkend. Heel de wereld weet dat de organisatie en de kwaliteit van wondzorg in Nederland op een hoog niveau plaatsvindt.

Tot 2019 waren er tijdens het WCS Congres 45 exposanten op de beursvloer.

In 2021 werd het WCS Congres geannuleerd vanwege de COVID-19-epidemie. Het volgende congres vond plaats in april 2023, een eendaags congres in verband met het financiële risico gezien de langdurige onzekere tijd door

Foto 1. WCS Stand tijdens EWMA Congres 2017.

Foto 2. Welkom op het EWMA Congres Amsterdam 2017.

Foto 3. WCS-voorzitter René Baljon opent het EWMA Congres Amsterdam 2017.

COVID-19. In november 2024 was het laatste WCS Congres, ook één dag gezien de positieve reacties op de vorige editie. Toen niet wetende dat dit het laatste congres was.

Foto 4. Lunchpauze in de expozaal EWMA Congres Amsterdam 2017.

Foto 5. Opening 17de door René Baljon WCS Congres 2019.

Foto 6. Het Beatrix Theater in de Jaarbeurs is tot de nok gevuld tijdens het WCS Congres 2019.

Foto 7. Minister van Medische Zorg Bruins opent het 17de WCS Congres in 2019.

Foto 8. René Baljon tijdens de opening van het 17de WCS Congres in 2019. Hij liet zien dat de wereld in een rap tempo verandert: het Sint Pietersplein in 2005 en in 2013; van nul naar honderden mobieltjes.

Foto 9. Gastspreker wijlen Marc de Hond tijdens het 17de WCS Congres in 2019.

Foto 10. Teun Toebes, internationaal zorgvernieuwer, tijdens het WCS Congres 2023.

De industrie voelt het gemis nu al

Iedere wondzorgprofessional die ooit het WCS Congres bezocht of WCS Nieuws opensloeg, heeft gezien hoe sterk de band van de WCS met het bedrijfsleven is. Ook van die zijde gaat de organisatie gemist worden.

Foto 1. Beurs tijdens WCS Congres.

Ingrid Evers van GD Medical heeft een band met de WCS die al twintig jaar teruggaat. “Vroeger al vanuit KCI, waar ik eerst werkte, en nu in mijn huidige werkring bij GD Medical”, vertelt ze. “Wij adverteren bijna nooit, maar in het WCS Nieuws doen we dat wel. En we zijn ook altijd sponsor van het congres geweest. Het is goed als de professionals uit de wondzorg je bedrijf en je producten kunnen zien. En daarvoor was het WCS Congres bij uitstek geschikt, want dat was altijd heel druk. Het was altijd gezellig en het bood de uitgelezen gelegenheid om heel breed kennis op te doen en te delen.”

Voor Ans Ooms begon de relatie met de WCS toen ze zeventien jaar geleden bij B. Braun Medical startte. “Het was de enige organisatie die stond voor de wondzorg”, vertelt ze, “onafhankelijk en met ruimte voor de evidence van het productaanbod van de bedrijven. Het WCS Congres was voor ons niet alleen dé plek om gezien te worden, maar ook een plek waar we konden leren van de bezoekers, verpleegkundigen uit de praktijk, om zo onze innovaties te kunnen afstemmen op de echte zorgbehoeften. En het tijdschrift WCS Nieuws was heel geschikt om in advertenties onze producten te positioneren. Het classificatiesysteem was daarbij een waardevol hulpmiddel.”

Brede waardering

Ook in breder perspectief is de waardering over de samenwerking tussen de industrie en de WCS duidelijk. Luc Knaven van branchevereniging FMed vertelt: “Het WCS Kenniscentrum Wondzorg heeft zich jarenlang hard gemaakt om samen met de sector het belang van goede wondzorg op de kaart te zetten. Door deze relatie is er een goede basis gelegd voor hoogwaardige zorgoplossingen. Dit draagt bij aan het toegankelijk houden van innovaties en technologieën in Nederland. Wij geloven dat medische technologie een sleutelrol speelt in het verbeteren van zorgprocessen, het verlichten van de werkdruk en het bieden van efficiënte en duurzame oplossingen.

De samenwerking met de WCS is hierin een belangrijke schakel geweest.”

Het totaalaanbod van de organisatie heeft heel veel betekend, vindt hij. “Door kennisoverdracht via het tijdschrift en congressen, scholing en protocollering is er meer duidelijkheid gekomen in hoe bepaalde indicaties te behandelen en in het belang van de juiste keuze van materialen. Samen met de WCS hebben fabrikanten en distributeurs op deze manier de wondzorg naar een hoger niveau gebracht.”

Gemis

Ans zegt wel te begrijpen dat de WCS nu stopt. “Tegelijkertijd is het natuurlijk ook heel erg jammer”, zegt ze. “We gaan daarmee een belangrijk communicatiekanaal missen. Ik denk dat we nooit meer de kwaliteit gaan krijgen – de onafhankelijkheid en de power – die de WCS heeft gebracht voor de wondzorg.” Ingrid vult aan: “Je realiseert je eigenlijk pas echt hoe belangrijk de WCS altijd is geweest nu het stopt. Dat belang zit niet alleen in de congressen en het tijdschrift. Het zit ook in het cursusaanbod dat de WCS ontwikkelde. Wij stuurden onze nieuwe salesmensen daar ook altijd naar toe. Met het brede kennisaanbod heeft de WCS gedurende zijn bestaan belangrijke doelen bereikt. Al is de erkenning van het vakgebied nog steeds een punt van aandacht, denk ik.”

Luc zegt nog geen goed beeld te hebben van wat het voor de industrie precies gaat betekenen dat de WCS nu stopt. “Wat ik wel zie is dat er nu geen centraal kennisorgaan meer is waarvan onze leden gebruik kunnen maken”, zegt hij. “Dat betekent waarschijnlijk dat ieder bedrijf dat actief is op het gebied van de wondzorg zijn eigen weg moet gaan vinden naar de doelgroep.”

BiologiQ®

INNOVATION IN (BIO)ACTIVE WOUND MANAGEMENT

Sorelex®

Voor de behandeling van (gecontamineerde) vochtige wonden

Casus: diabetische voet

Wond na 8 weken behandelen met Sorelex

3-laags wondverband op basis van hyaluronzuur en octenidine

- Reinigt de wond en reduceert de bacteriële belasting
- Verwijdert necrotisch weefsel [slough]
- Kickstart voor de wondheling
- Verticale afvoer van exsudaat
- Brengt de granulatie op gang
- Bescherm wondranden

BiologiQ.nl

Vernieuwend in wondgenezing

Een waardevolle samenwerking komt ten einde

Dank voor jullie toewijding en expertise door de jaren heen. We blijven ons inzetten voor kennisdeling en kwaliteit in wondzorg.

De band tussen brandwondenzorg en wetenschap

Toen Rob van Komen zijn eerste stappen zette in de brandwondenzorg, was het nog bijzonder als iemand met brandwonden over meer dan veertig procent van het lichaamsoppervlak het overleefde. Nu is het zelfs mogelijk dat iemand met brandwonden over meer dan tachtig procent van het lichaamsoppervlak het overleeft. “Het vak heeft echt een enorme ontwikkeling doorgemaakt”, zegt hij.

Foto 1. Rob van Komen.

Een zetje in de rug kan een carrière een beslissende richting op sturen. Rob werkte in het Zuiderziekenhuis deels op de gewone ziekenhuis-IC en deels op de IC van het brandwondencentrum. René Baljon was op die laatste de teamleider en zei: ‘Kom hier vast werken, dan kun je de vervolgopleiding doen’. Aldus geschiedde en de brandwondenzorg zou Rob nooit meer loslaten. “Het mooiste van deze zorg is dat je oog moet hebben voor de hele mens en ook voor de familie”, vertelt hij. “Je hebt de tijd om de patiënt te begeleiden. En het vak bood ook uitdaging, want de brandwondenzorg was toen echt nog niet optimaal. Veel stond nog in de kinderschoenen, de IC-zorg was nog heel basaal in die tijd.”

Geavanceerde apparatuur en wetenschappelijke ontwikkelingen zorgden gaandeweg voor verbetering. “Al lang voor corona deden wij ervaring op met buikligging, omdat brandwondenpatiënten vaak ook problemen met de longen krijgen”, vertelt Rob. “Dat zorgde voor betere overleving. Een andere belangrijke ontwikkeling was de komst van de CVVH-techniek om patiënten tijdelijk te dialyseren. Bij deze techniek werden schommelingen in de bloeddruk voorkomen, iets wat met eerdere simpele apparatuur niet lukte. Ik heb het altijd prachtig gevonden om in mijn werk zo dicht bij de wetenschap te staan.”

Kennisdeling

Toen een plaats vrijkwam in de Commissie Brandwonden van de WCS, stapte Rob graag in. Innovatie en kennisoverdracht boeiden hem en voor beiden zag hij via die commis-

sie mogelijkheden. “Je kunt je netwerk uitbreiden als je deel uitmaakt van zo’n organisatie”, vertelt hij. “Dat heeft mijn kennis zeker vergroot en is ook mijn werk op de afdeling ten goede gekomen. Bijvoorbeeld door te ontdekken dat er materialen waren die langer op de wond kunnen blijven, zodat de patiënt minder pijnlijke wisselingen heeft. En de kennis die we opdoen kunnen we natuurlijk ook weer overdragen aan huisartsen, revalidatiecentra en anderen die wondbehandeling toepassen in de eerste en de tweede lijn. Ook over het feit dat je bij brandwondenpatiënten oog moeten hebben voor de psychologische en sociale aspecten.”

De kennisdeling heeft bijgedragen aan de bekendheid van de drie brandwondencentra in Nederland, in Groningen, Beverwijk en Rotterdam. Rob: “We hebben van daaruit kennis kunnen overdragen om de gevolgen op de langere termijn voor de patiënten van brandwonden te beperken. Ook hebben we onze kennisontwikkeling kunnen gebruiken om de wetenschap te versterken. En om een bijdrage te kunnen leveren aan de landelijke richtlijnen.” De Nederlandse Brandwonden Stichting, waarbij Rob projectmatig betrokken is, speelt hierbij een belangrijke rol in het verwerven van sponsorgelden voor wetenschappelijk onderzoek.

Doel bereikt

Terugkijkend over de vele jaren waarin Rob actief is in de brandwondenzorg, stelt hij wel te begrijpen dat WCS nu ophoudt omdat ze vindt dat haar doel is bereikt. Hij zegt: “We hebben de opleiding tot wondverpleegkundige gerealiseerd, waarin ook weer de kennis wordt benut die in de WCS aanwezig is. We hebben samenwerkingsverbanden gerealiseerd met de wetenschap en tussen de brandwondencentra en de Nederlandse Brandwonden Stichting. Er is een opleiding gekomen tot wondconsulent. En in 2010 is het Wondplatform Nederland er gekomen.” Toch blijft aandacht nodig, stelt hij: “Er zullen natuurlijk altijd weer nieuwe ontwikkelingen zijn, en het is belangrijk om daarbij de vinger aan de pols te houden. Daarom is het ook een goede zaak dat een doorstart van de WCS Academy wordt voorbereid. Als ik van betekenis kan zijn, heb ik ook zeker zin om daarbij betrokken te blijven.”

Wondkennis te boek gesteld

Loop een wondpoli binnen en de kans is groot dat je ergens het WCS Wondenboek ziet liggen. De praktische opbouw ervan heeft (wond)verpleegkundigen jarenlang ondersteund in hun werk.

Het feit dat WCS in 1991 een wondenboek publiceerde, sluit volledig aan bij de positionering van de organisatie als kennisinstituut. “Het was verpleegkundige Jantien Spindler die hiervoor de indeling in categorieën wonden en in productgroepen heeft bedacht”, zegt Alette de Jong, die samen met Jessica Bakker jarenlang een belangrijke rol heeft gespeeld in het verspreiden en up to date houden van het Wondenboek. “Toen ik in 2010 het werk overnam”, vertelt ze verder, “heb ik zoveel mogelijk literatuurverwijzingen en links toegevoegd aan de opgenomen informatie om daar evidence bij te bieden. Bij het hoofdstuk Algemene Wondbehandeling maar ook bij het deel over de beschikbare wondzorgproducten. Helaas was die evidence vrij beperkt. En voor de hulpmiddelen kwam die vooral van de betreffende bedrijven zelf. Maar ik vond het belangrijk om op één plaats bij elkaar te brengen wat er wel was.” Jessica: “Onderzoek dat naar wondbehandeling wordt gedaan is vooral practice based.” Samen met Karin Timm, toen bestuurslid van de WCS, bedacht Alette de vormgeving voor het boek. Die werd vervolgens ook de huisstijl van de vereniging en is dat altijd gebleven.

Tweejaarlijkse update

Afgesproken werd iedere twee jaar een update van het Wondenboek uit te brengen. “Er was altijd wel nieuws”, zegt Alette. “Meetinstrumenten bijvoorbeeld, maar ook nieuwe hulpmiddelen en zelfs nieuwe bedrijven. Tijdens het WCS Congres ging ik altijd de stands van de bedrijven langs voor de laatste ontwikkelingen.” In eerste instantie werd het Wondenboek uitgegeven als losbladige multimap. “Dat maakte updates makkelijk in te

voegen”, zegt Alette. “Het oude hoofdstuk eruit en het nieuwe erin. Aan die hoofdstukken heb ik trouwens wel wat werk gedaan. Die waren opgebouwd zoals de commissies die verantwoordelijk waren voor de inhoud dat wilden. Daarin wilde ik meer uniformiteit brengen: de definitie van de wond, hoe ziet die eruit, welke aspecten zijn belangrijk, wat is de behandeling. Daar is wel discussie over geweest, maar het is in samenwerking toch gelukt.”

Van boek naar app

Toen Jessica in 1994 in de zorg aan het werk ging, was het Wondenboek inmiddels al een echt boek. Dit betekende dat iedere twee jaar een nieuwe versie uitkwam, waarin de updates in de betreffende hoofdstukken waren verwerkt. In 2020 werd gekozen voor voortzetting van een digitale versie van het bestaande WCS Wondenboek in een app. “Toen steeds meer mensen gewend raakten om informatie digitaal tot zich te nemen, wilden wij het wondenboek ook op die manier gaan aanbieden, voor het gebruikersgemak van de doelgroep”, vertelt Jessica. “Dit maakte het makkelijk om ad hoc updates, links en foto’s op te nemen. André van Es, Rob van Koomen en ik vonden een bedrijf dat de app kon ontwikkelen. En wij gingen bij de WCS commissies en de bedrijven na of alle bestaande informatie nog actueel was. We stelden de app gratis beschikbaar en die bleek al snel ruim duizend dagelijkse onlinebezoekers te hebben. Vooral het hoofdstuk met productinformatie werd goed gelezen. Ook tijdens de WCS-cursussen werd de app gedemonstreerd en gebruikt.”

Van app naar PDF

Helaas ging de appbouwer al snel failliet, waarmee de WCS ook de rechten op het gebruik van de app verloor. “Daarom hebben we besloten alle informatie in PDF-vorm op de site beschikbaar te stellen”, zegt Jessica. “De commissies hebben de taak de inhoudelijke hoofdstukken up to date te houden en de bedrijven konden mij via een contactformulier op de hoogte houden van nieuws.”

Het WCS Wondenboek wordt ondergebracht bij WCS België. Dat heeft zelf ook een boek, Wondmanagement - De complete gids. “Maar er zijn inmiddels ook andere kenniscentra, waarvoor wij als goed voorbeeld hebben gediend”, zegt Jessica. “WCS is een pionier geweest.”

De geïllustreerde WCS

Geef illustrator Theo Seesing een paar steekwoorden en de creativiteit gaat stromen. Dan komt er vanzelf een illustratie uit zijn handen. En iedereen die WCS Nieuws leest of wel eens een WCS Congres heeft bezocht, kent zijn werk.

Foto 1. Illustratie WCS Nieuws 4 2021.

Theo Seesing en René Baljon kenden elkaar als Rotterdamers. Dat niet alleen, ze deelden ook een liefde voor het werk van striptekenaar en illustrator Joost Swarte. Het legde de basis voor een levenslange vriendschap. “Ik was al actief als illustrator toen René mij op een gegeven moment zei dat hij illustraties nodig had. Dus maakte ik een aantal dingen voor het Oogziekenhuis waar hij toen werkte, waarmee hij de wachtruimte voor kinderen kon inrichten.”

De logische vervolgvraag was of Theo ook werk voor de WCS wilde maken. Daarbij stond hem een nieuwe stijl voor ogen, anders dan in het illustratiewerk voor de zakelijke markt waarmee hij vertrouwd was. “Hoewel ik daarvoor altijd iets anders probeerde te doen dan wat ze al jaren gewend waren, werkte ik daar toch wel vooral in lijn met de wens van mijn opdrachtgever”, vertelt hij. Voor het tijdschrift WCS Nieuws was het anders. Daarvoor wilde hij niet het hele tijdschrift zien, maar volstaan met een paar

steekwoorden. Die waren al genoeg om de creativiteit te laten stromen, en dan ontstond vanzelf de coverillustratie voor het tijdschrift. Wat later volgde ook een fotostrip over het ziekenhuis. “Daarin liet ik ook René een paar keer figureren”, zegt hij met een glimlach.

Associatief werken

Zo begon het. Theo wenste daarin vrijheid en kreeg die ook. “Ik wilde vooral niet illustreren wat al in het artikel stond”, vertelt hij. “Geen medische illustratie maar iets overdrachtelijks dat mensen aanspoort om het artikel te lezen. Iets associatiefs dus. Bij het onderwerp ‘doorligwond’ bijvoorbeeld kwam ik via druk, gewicht, weegschaal en kilogrammen tot de illustratie van een been met lijmklemmen. Bij ‘diabetische voet’ denk ik aan suiker en kwam ik tot een opgerolde cake met poedersuiker in de vorm van een onderbeen.” René vond vooral de perzik met een knijper, illustratief voor huidplooien, erg mooi. “Zelf vind ik de illustraties die het simpelst zijn het mooist”, zegt Theo. “Dingen die niet zichtbaar met een wond te maken hebben, doordenkertjes.”

Illustraties voor het congres volgden, maar waren meer een uitdaging voor Theo. Een congressthema als ‘vooruitzien’ gaf geen aanknopingspunt voor associatie. “Met algemeenheden kun je alle kanten op en krijg je geen

Figuur 1. Perzik met knijper.

gericht beeld”, zegt hij hierover. Met wat extra steekwoorden kwam hij er dan toch altijd wel uit.

Loyaliteit

Hoe lang heeft hij dit werk gedaan? Theo zegt het niet eens precies meer te weten. “Toch zeker meer dan twintig jaar”, zegt hij. “Toen ik emigreerde naar Griekenland, heb ik mijn studio met pensioen gestuurd. Maar omdat de hoofdredacteur toen vroeg of ik wilde blijven illustreren, bleef ik dat natuurlijk toch wel doen. Niet dat ik iets met het onderwerp wondbehandeling heb hoor, dat helemaal niet. Het is vooral een kwestie van loyaliteit natuurlijk, maar ik vind illustraties bedenken ook gewoon leuk. Ik ga altijd meteen in beelden denken en dan hoef je niet per se iets met het onderwerp te hebben.

Figuur 2. Zorg op afstand op de omslag van WCS Nieuws september 2025 met daarin een artikel over teleconsultatie bij complexe wondzorg.

Het laatste thema waarover hij mocht nadenken was zorg op afstand. “Het eerste dat daarbij in me opkwam, was een telefoon”, vertelt hij. “Liefst een ouderwetse want die heeft zo’n mooie vorm. Daarbij dan een stethoscoop. Als je die twee op een organische manier weet te verbinden heb je een nieuw instrument. Zo werkt mijn fantasie.” Maar voor WCS Nieuws en het congres houdt het nu dus op. Jammer natuurlijk, maar onvermijdelijk dat zo’n moment een keer aanbreekt. En bovendien: “Als ik terugreken, denk ik dat ik zo’n veertig jaar geïllustreerd heb. Nu kan ik dingen maken waar geen opdrachtgever achter zit. Dat is ook leuk.”

BiologiQ®

INNOVATION IN (BIO)ACTIVE WOUND MANAGEMENT

BiologiQ
Cover
skin protectant

Cover
vervangt Aldanex!

Voor de verzorging en preventie van IAD, intertrigo, overig vochtletsel en decubitus*

Veilig en huidvriendelijk
Kostenbesparend en breed inzetbaar

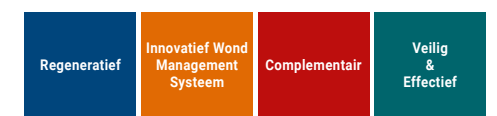
- Voorkomt vochtletsel
- Bevordert huidherstel
- Beschermt gezonde én geïrriteerde of beschadigde huid
- Vermindert huidbeschadiging door omgevingsfactoren
- Verkrijgbaar in **60** en **120** gr.

Zinkvrij, dus geschikt voor patiënten met radiotherapie

* t/m categorie 2

BiologiQ.nl

Vernieuwend in wondgenezing

Kennisoverdracht voor en door de wondverpleegkundigen

Wie gebruik heeft gemaakt van het kennisaanbod van de WCS Academy, kent waarschijnlijk de namen van Joke Campo en Greet Ouwehand. Beiden hebben zich hier jaren voor ingezet. En veel wondverpleegkundigen en andere professionals hebben van dit aanbod gebruik gemaakt, wat de kwaliteit van de wondzorg enorm ten goede is gekomen.

Foto 1. Joke Campo en Greet Ouwehand.

De WCS bood al cursussen aan toen verpleegkundige Joke Campo in 1995 de vraag kreeg of ze actief wilde worden in de Commissie Opleidingen. “De WCS was niet tevreden over de manier waarop invulling werd gegeven aan de Academy”, vertelt ze. “Het was niet goed georganiseerd en moest opnieuw op poten worden gezet.” Na de start met de cursus algemene wondbehandeling groeide het uit tot een heel portfolio aan opleidingen. De meeste daarvan worden in Leiden gegeven, maar het aanbod is ook uitgebreid naar Groningen en Nijmegen. “De cursus algemene wondbehandeling is een basiscursus voor verpleegkundigen en verzorgenden”, vertelt Joke, maar op een gegeven moment hadden verpleegkundigen behoefte aan onderwijs op een hoger niveau. Om daaraan invulling te geven werd aan de diverse commissies van de WCS gevraagd om masterclasses te ontwikkelen op basis van de vakkennis die de commissieleden vanuit hun eigen werk hebben. Op verzoek van de WCS kwam er ook een cursus huid-/wondzorg van vier dagen, verspreid over een

aantal maanden omdat de doelgroep - verpleegkundigen en verpleegkundig specialisten - cases moet voorbereiden en presenteren.”

Docenten uit de praktijk

De voorzitters van de WCS-commissies zijn verantwoordelijk voor het vinden van de docenten. “Dat was geen probleem”, vertelt Greet Ouwehand. “Wondverpleegkundigen willen heel graag les geven. Zeker ook voor de medewerkers werkzaam in verpleeg- en ziekenhuizen. Het is uniek dat ze vanuit de eigen praktijk kennis kunnen overdragen vanuit casuïstiek.”

Foto 2. Docentenvergadering.

Greet fungeert als gastvrouw voor de cursussen. “In die functie ontvang ik de cursisten en vang ik op de locatie alle problemen op die kunnen ontstaan. Eén keer heb ik zelfs op het laatste moment naar een docent moeten zoeken toen degene die eigenlijk de cursus zou verzorgen ziek was. Dat moest toen heel snel opgelost worden om de cursus toch te kunnen laten doorgaan.” En dat moest natuurlijk, want je kunt een hele groep cursisten - maximaal dertig voor de cursus algemene wondbehandeling en 25 voor de masterclasses - niet voor niets laten komen. “De cursussen en masterclasses zijn bijna altijd gevuld”,

zegt Greet. De behoefte is echt enorm, na al die jaren nog steeds. Niet alleen van de cursisten zelf, maar ook vanuit hun leidinggevenden.”

Erkenning

De WCS is hierdoor echt een kenniscentrum geworden, vinden beiden. Voor de cursussen wordt ieder jaar accreditatie bij V&VN aangevraagd. En eens in de vier jaar vindt een audit plaats, als voorwaarde om de cursussen btw-vrij te kunnen laten zijn. “Er is echt erkenning vanuit de ziekenhuizen”, zegt Joke. “En niet alleen daar. Op aanvraag organiseren we ook in-company cursussen en daarvan maken vooral verpleeghuizen veel gebruik. We hebben de kwaliteit van de wondzorg met de Academy echt op een hoger plan gebracht. Omdat het belang van dit werk zo duidelijk is, hebben we ook alles in het werk gesteld om er gedurende de coronapandemie gewoon mee te kunnen doorgaan. Gelukkig vonden we een professioneel bedrijf in Leiden dat hiervoor Teams-bijeenkomsten voor ons kon organiseren.”

Met het einde van de WCS leek er ook een einde aan de Academy te komen. “Gelukkig zijn er nu plannen om deze toch voort te zetten, onder de nieuwe naam Kenniscentrum Wondzorg Nederland”, zegt Joke. “Wondverpleegkundigen en huidige bestuursleden van de WCS Anke Wijlens en Mirjam Kempkes gaan dit voor hun rekening nemen. En daar zijn we absoluut heel blij mee.” Greet vult aan: “Velen met ons.” Zij wil graag als gastvrouw een rol blijven spelen. En ook Joke wil helpen. “Er ligt een compleet concept”, zegt ze.

Foto 3. WCS Academy in Curaçao.

wondhuis

BEDANKT WCS
voor jaren kennis,
inspiratie en verbinding.

Met het afscheid van het

WCS Kenniscentrum Wondzorg

nemen we ook afscheid van een bron van inspiratie en samenwerking.

Namens Wondhuis willen we onze waardering uitspreken voor de waardevolle bijdrage van het WCS aan de wondzorg in Nederland.

De toekomst vraagt om nieuwe verbindingen, innovatieve oplossingen en betrokken zorgprofessionals.

Wij blijven ons inzetten hiervoor.

Met de juiste aandacht en een glimlach.

Bedankt WCS!

Jarenlang hebben jullie kennis gedeeld, ervaringen gebundeld en professionals geïnspireerd.

Met het stoppen van jullie stichting willen wij onze waardering uitspreken voor jullie waardevolle bijdrage aan de zorg. Jullie werk heeft verschil gemaakt en dat is blijvend!

Met dank en respect,

Team medi Nederland

medi. I feel better.

Buitenlandse connectie

Wondconsulent Barbara den Boogert (nu gepensioneerd) maakte zich hard om bestuurslid van de European Wound Management Association (EWMA) te worden. Het is goed om als wondconsulent of -verpleegkundige buiten je eigen instelling te kijken, vindt ze. Dat zouden we meer kunnen doen. Barbara den Boogert was actief in de WCS Commissie Decubitus en in het bestuur van V&VN Wondexpertise. Dit bood haar de gelegenheid om zich kandidaat te stellen voor het bestuur van de EWMA. Dit kan via een internetverkiezing. Ze vertelt: “Maar dan mag je alleen stemmen op jouw kandidaat als je lid bent van de EWMA, en in Nederland zijn niet veel wondzorgprofessionals dat. Ik ben gekozen op het EWMA congres, via een vergadering van het bestuur van de Samenwerkende Organisaties, waaronder de WCS en de V&VN.”

Foto 1. Barbara den Boogert.

Op de kaart

Dat Barbara zo graag actief wilde worden in de EWMA heeft alles te maken met het feit dat ze vond dat de Nederlandse wondzorg meer internationaal op de kaart moest worden gezet. “De opleiding tot wondconsulent en -verpleegkundige stond internationaal in hoog aanzien”, zegt ze. Al snel merkte ze dat ze in het EWMA-bestuur een uitzondering was. “Ik was de enige wondconsulent. Maar dat was ook juist mooi, want dat bood me de kans om tussen al die specialisten en professoren de vertaalslag te maken van universitair denken naar denken op de werkvloer. Dat was wat ik kon bijdragen.”

Maar het bleek niet de enige bijdrage. Samen met de V&VN en de WCS slaagde ze erin het EWMA Congres in 2017 naar Nederland te halen. “Dat was echt een succes”, vertelt ze. “Toen zag je hoeveel talent er in Nederland is, want we hadden bij dat congres best veel Nederlandse sprekers. Dat is sinds die tijd nog steeds het geval. We

Foto 2. Poster EWMA Congres Amsterdam 2017 in Amsterdam.

hebben als klein landje echt wel wat te bieden. Zelf heb ik bijvoorbeeld namens de EWMA eens gesproken op een orthopedencongres in Geneve. Een aanwezige orthopeed uit mijn ziekenhuis vroeg vervolgens of ik dit ook voor zijn collega's in huis wilde doen.”

Protocol

Barbara zegt veel geleerd te hebben van haar bestuurslidmaatschap van de EWMA. “Mijn Engels is niet geweldig”, zegt ze. “Maar je krijgt het eerste jaar een buddy. En als je er even niet uitkomt, helpen ze je altijd. Bovendien: het Engels van andere bestuursleden ging ook niet altijd vlekkeloos.” Het bestuurslidmaatschap kent een periode van drie jaar. Naast twee bestuursperiodes zat Barbara nog een jaar in een commissie die een protocol schreef voor de accreditatie van wondcentra. “Als je aan die eisen voldoet, kun je een EWMA certificaat krijgen. Mijn ziekenhuis, het Reinier de Graaf Gasthuis, heeft dat ook gedaan. Ik was daar heel trots op. Zeker omdat in Nederland geen grens bestaat om een wondcentrum te openen.”

Juist daarom vond Barbara dat internationale perspectief zo belangrijk. “Ook omdat de EWMA jaarlijks positielocumenten publiceert, bijvoorbeeld over negativedruktherapie en postoperatieve wondinfecties”, vertelt ze verder. “Dat zijn documenten die je gewoon moet lezen als wondconsulent en -verpleegkundige. Je kunt er heel veel uithalen voor je eigen werk. Zo'n document is dan een centraal onderwerp op het volgende EWMA Congres.”

Elke dag leren

Het aantal Nederlandse bezoekers aan het EWMA Congres blijft beperkt, ziet Barbara. “Dat baart me best wel zorgen”, zegt ze. “Je kunt niet zeggen: ik heb de wondopleiding gedaan en dan ben ik klaar. Je leert elke dag. Daar word je beter van en je patiënt ook. En dat doe je niet alleen door patiëntenzorg te leveren, maar ook door het met anderen over je werk te hebben en te sparren over dingen waar je zelf niet uit komt.”

Het zou goed zijn als het EWMA Congres nog een keer naar Nederland komt, vindt ze. “Maar daar moeten we ons als Nederlandse wondzorgprofessionals wel zelf hard voor maken”, zegt ze. De EWMA is altijd heel belangrijk geweest voor de WCS. En we hebben onszelf heel goed op de kaart gezet met dat EWMA Congres in Amsterdam.”

Cinesteam®

“Cinesteam geeft weer zelfvertrouwen”

Innovatief secundair absorberend en geur reducerend wondverband met kaneel

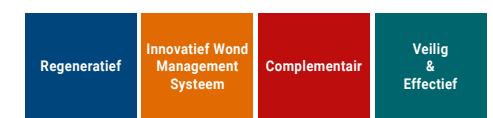
Voor de behandeling van slecht ruikende wonden

- Adsorbeert en elimineert kwalijke wondgeur
- Absorbeert wondexsudaat
- Helpt sociaal isolement te voorkomen
- Geeft een betere levenskwaliteit

NIEUW!
Komt voor vergoeding
in aanmerking

BiologiQ.nl

Vernieuwend in wondgenezing

Een carrière lang verbonden met WCS

Verpleegkundig specialist Peter Quataert was een beetje de aangewezen vrijwilliger voor de eindredactie van WCS Nieuws als opvolger van André van Es. Maar hij deed het met plezier. Net zoals hij zich altijd volledig heeft ingezet voor alles wat hij in de loop der jaren onder de WCS-vlag heeft gedaan. Zoals bijdragen aan kwaliteitsverbetering in de decubituszorg als voorzitter van de Commissie Decubitus.

Het is nu nauwelijks meer voor te stellen, maar de decubituscijfers in de zieken- en verpleeghuizen waren ooit onaanvaardbaar hoog: in 1998 tien tot vijftien procent in de ziekenhuizen en zelfs dertig procent in de verpleeghuizen. De cijfers waren de uitkomst van prevalentieonderzoek in opdracht van de Inspectie en het onderwerp decubitus stond daarmee direct volop in de aandacht. De Inspectie luidde de alarmbel en ook vanuit het zorgveld klonken geluiden dat er nodig wat moest gebeuren. Peter Quataert was een van degenen die tijdens een netwerkbijeenkomst het onderwerp aanroerde. “We wilden in beeld krijgen hoe het kon dat er sprake was van zoveel decubitus en wat gedaan kon worden om die percentages structureel naar beneden te krijgen”, zegt hij.

De kern van het probleem was dat de verantwoordelijke verpleegkundigen en verzorgenden niet opgeleid waren om

adequate decubituszorg te verlenen. Niemand was toen verantwoordelijk voor decubitus- en wondzorg. “Het hoorde bij het ernstig ziek zijn”, zegt Peter. De komst van het netwerk van verpleegkundige decubitusconsulenten, NVDC, moest hierin verandering brengen.

Al snel, in 1999, nam het toenmalige Nederlands Instituut voor Gezondheidsbevordering en Ziektepreventie (NIGZ) het initiatief tot een opleiding voor decubitusconsulenten. Ook werd werk gemaakt van decubitusbeleid voor de zieken- en verpleeghuizen. De decubitusconsulenten werden na voltooiing van hun opleiding lid van de NVDC.

WCS commissie

De NVDC publiceerde artikelen in WCS Nieuws. De contacten werden intensiever en begin 2000 kwam vanuit de WCS de vraag of bestuursleden van de NVDC een rol

wilden gaan spelen in de WCS Commissie Decubitus. “Ik was een van hen”, vertelt Peter. “En toen ik in 2007 voorzitter werd van die commissie werd ik daarmee ook automatisch, na een sollicitatiegesprek met het dagelijks bestuur, algemeen bestuurslid van de WCS. Dat is altijd zo gebleven.” Daarbij bleef het niet. Toen duidelijk werd hoe groot de waarde van de decubitusconsulenten was voor de kwaliteit van zorg, ontstond vanzelf de gedachte dat ze ook van waarde konden zijn om tot kwaliteitsverbetering te komen voor de preventie en behandeling van andere typen wonden. “Zo ontstond rond 2000 hun taakverbreding en de naamsverandering tot wondconsulenten”, vertelt Peter. “Als WCS-commissie zetten we hiervoor in samenwerking met Nefemed en het Erasmus MC de opleiding op. Binnen de WCS is de Commissie Decubitus wel altijd blijven bestaan.”

Maar de wondconsulenten gingen steeds meer een beroepsvereniging vormen, los van de WCS en onder de vlag van de Algemene Vereniging Verpleegkundigen en Verzorgenden. Peter: “Die AVVV ging in 2006 op in wat nu V&VN heet, en daarmee kwam de vakgroep wondconsulenten daar ook onder te vallen. Toen had die 141 leden, nu ruim achthonderd. De nauwe samenwerking met de WCS bleef, met een duidelijke taakverdeling: V&VN Wondexpertise voor de profilering en de professionalisering van het beroep en de WCS voor de inhoud. De twee versterken elkaar, er is geen overlap. En veel leden van de beroepsvereniging zijn actief in de WCS. Het is een goede gewoonte geworden dat zij het programma en de lezingen verzorgen op het WCS Congres. Ook zijn ze lid van de diverse vakinhoudelijke commissies en zit een van hen in de redactieraad van WCS Nieuws, zijn ze docent in de WCS Academy en schrijven ze artikelen voor WCS Nieuws.

Nuchter

Over het einde van WCS is Peter bedroefd maar nuchter. “Vind de vrijwilligers nog maar eens”, zegt hij. “Natuurlijk betekent het wel dat V&VN geen inhoudelijke sparringpartner meer heeft in Nederland. Ik heb goede hoop dat WCS België die taak deels gaat overnemen. Niet met het tijdschrift WCS Nieuws weliswaar, maar wel via de website. Ook lijkt het erop dat het tweejaarlijkse congres doorgang kan vinden.”

“Voor mezelf gesproken: ik heb altijd gezegd dat ik met veel dingen wil stoppen als ik zestig ben. Dat is nu bijna zover, en ik doe nog veel andere dingen naast de WCS, het voorzitterschap van de verpleegkundige en verzorgende raad in mijn ziekenhuis en thuis- en ouderzorginstelling bijvoorbeeld. Maar WCS is wel jarenlang de rode draad in mijn carrière, meer ook mijn dagelijkse leven geweest. Misschien nog belangrijker, ik heb er heel veel vriendschappen aan overgehouden.”

Foto 1. Heidag bestuur V&VN Wondexpertise 2024.

PlazaConnect Wond één portaal voor complete wondzorg

- wondzorg thuis én in de kliniek
- wond- en verbandmiddelen
- antibiotica i.v.
- hyperbare zuurstoftherapie
- medische voeding
- schoentechniek en podotherapie

Hartelijk dank WCS kenniscentrum
wondzorg voor de afgelopen 40 jaar!

Wij zullen klaar blijven staan voor alle
wondzorgprofessionals met unieke
verbandmiddelen en optimaal advies!

De blijvende relevantie van de opleiding tot wondconsulent

De komst van de opleiding tot wondconsulent is van grote betekenis geweest voor de kwaliteit van de wondzorg in Nederland. Al sinds de start heeft de opleiding zich voortdurend aangepast aan de ontwikkelingen in het vakgebied en in de maatschappij. Daardoor is die altijd actueel en relevant gebleven.

De basis van de opleiding werd begin deze eeuw gelegd door een dedicated groep vakexperts, die het belang zagen van gespecialiseerde verpleegkundigen binnen de wondzorg. In die tijd hadden wondverpleegkundigen vaak hun eigen poli in het ziekenhuis en werkten zij nauw samen met plastisch chirurgen. Ze droegen verantwoordelijkheid in het behandeltraject én bij productkeuzes. Daarmee fungeerden ze in de praktijk al als consulenten, alleen ontbrak nog een formele opleiding.

“Er was behoefte aan een opleiding die recht deed aan de brede rol die wondverpleegkundigen feitelijk al vervulden,” vertelt coördinator verpleegkundige vervolgoopleidingen, Marie-Christine Visser. “Voor de overstijgende competenties van de wondconsulent is toen een functieprofiel ontwikkeld. Een wondconsulent voert eigen regie, coördineert zorgprocessen, toont leiderschap en fungeert als partner in de ketenzorg. Dat gaat verder dan alleen vakinhoudelijke expertise.” Opleider Jessica Meijer: “De wondconsulent moet niet alleen weten wat goede wondzorg is, maar ook hoe je de zorg borgt binnen een organisatie. Daarom besteden we in de opleiding veel aandacht aan communicatie, kwaliteitsverbetering, beleidsvoorstel, professionele samenwerking en innovatie.”

Ontwikkeling

Jessica: “De opleiding bleef zich ontwikkelen met de tijd. Er kwam aandacht voor vernieuwingen implementeren, publicaties schrijven en verdere vakinhoudelijke verdieping. Met twee startmomenten per jaar was de belangstelling vanaf het begin groot: gemiddeld 25 deelnemers per groep.” Met de komst van verpleegkundig specialisten die zich specialiseerden in de wondzorg werd het opleidingsprofiel van de wondconsulent herzien. Ook de landelijke erkenning voor de opleiding tot wondverpleegkundige door het College Zorg Opleidingen (CZO) betekende een belangrijke mijlpaal die invloed heeft op de functie van wondconsulent. “Die erkenning zorgt ervoor dat de kennis en de kwaliteit die we in de expertisecentra hadden ontwikkeld ook hun weg vonden naar verpleeghuizen en de thuiszorg,” vertelt Jessica. “Daarmee is de wondzorg als geheel naar een hoger plan getild, waarin zowel de wond-

verpleegkundige als de wondconsulent een eigen functieprofiel hebben.”

EPA's

Een volgende stap was de invoering van de EPA's (Entrustable Professional Activities) voor de opleiding tot wondverpleegkundige en het consulentschap. Studenten die de opleiding tot wondverpleegkundige volgen, werken aan vier kern-EPA's: behandelen van een complexe wond, het opstellen van een wondbeleid, preventie, voorlichting en scholing en het triageren van de zorgvrager met een wond. Voor het consulentschap/de casemanager is de EPA LZ-FO-7-NA ontwikkeld, die gevolgd kan worden door meerdere verpleegkundige specialisaties. “Met deze EPA borgen we dat iedere afgestudeerde wondconsulent aantoonbaar bekwaam is in het zelfstandig uitvoeren van cruciale taken binnen het consulentschap,” zegt Marie-Christine. De opleiding tot wondconsulent vormt een belangrijke schakel tussen de functies van wondverpleegkundige en verpleegkundig specialist. Waar de wondverpleegkundige vooral uitvoerend werkt en de verpleegkundig specialist de medische verantwoordelijkheid draagt, vervult de wondconsulent een verbindende rol. “De wondconsulent is de spil tussen praktijk, beleid en innovatie,” zegt Jessica. “Hij of zij vertaalt beleid naar de werkvloer, begeleidt collega's en initieert verbeteringen binnen het zorgproces.”

Rol WCS

De WCS speelde jarenlang een essentiële rol in deze ontwikkeling. “Het WCS Wondenboek vormt nog altijd een belangrijke leidraad binnen de opleiding tot wondverpleegkundige en veel vakexperts en docenten zijn eraan verbonden”, zegt Jessica. “De WCS was echt de verbindende factor binnen het werkveld. Veel studenten publiceerden hun geschreven publicatie zelfs in het WCS Nieuws.” Dat de WCS ophoudt te bestaan, voelen beiden als een gemis. “We hopen dat een organisatie zoals de beroepsvereniging V&VN Wondexpertise deze verbindende rol kan overnemen,” zegt Marie-Christine. “Hoe dan ook blijft de opleiding bestaan, met hetzelfde doel als bij de start: het waarborgen en verder ontwikkelen van de kwaliteit van de wondzorg in Nederland.”

De impact van WondExperts

Leren kijken voorbij de wond: de opleiding Aandachtsvelder Wond Pro

Wie écht goede wondzorg wil leveren, moet verder kijken dan de wond zelf. De nieuwe tweedaagse opleiding Aandachtsvelder Wond Pro van WondExperts biedt uitkomst. Twee experts lichten toe.

Wondzorg, dat is een vak apart. Dat weet wondconsulent Alex Westra van QualityZorg als geen ander. “Mensen die zich in wonden verdiepen, zijn vaak een beetje ‘wondgek’”, zegt hij lachend. “Het is puzzelen: waarom geneest een wond niet? Wat zit erachter? Dáár wil je achter komen.” Die nieuwsgierigheid vormt het hart van de nieuwe opleiding Aandachtsvelder Wond Pro, onderdeel van de WondExperts Academy. De tweedaagse opleiding is bedoeld voor zorgprofessionals die de opleiding Aandachtsvelder Wond hebben gevolgd en hun kennis van wonden nog verder willen uitbreiden. Gebaseerd op een wens vanuit de professionals zelf: maar liefst 88 procent van de deelnemers van de opleiding Aandachtsvelder Wond heeft aangegeven dat zij graag meer kennis zouden willen en open staan voor meer verdieping. Daar speelt deze pro-opleiding handig op in.

Van doen naar begrijpen

De tweedaagse opleiding is geschikt voor zorgprofessionals van zowel eerste-, tweede- als derdelijns instellingen. “We gaan verder in op de meest voorkomende wondtypen en ziektebeelden, zoals veneuze en arteriële insufficiëntie, decubitus en de diabetische voet”, vertelt Becky van der Erve, wondverpleegkundige bij Bosman & MediReva. “Verder draait het vooral om de onderliggende oorzaken van wonden te herkennen. Het gaat niet om ‘welk verband op welke wond’, maar juist om inzicht te krijgen in de ‘waarom’-vraag.” Iets wat aansluit op een belangrijke les uit de praktijk. Becky: “Door het grotere plaatje in beeld te krijgen en oorzaken van wonden scherp te krijgen, begrijp je ineens waarom iets wel werkt en wat juist niet. Die kennis en kunde geeft jou als professional weer vertrouwen qua wondzorg: je weet wat je doet en met welke reden.”

Winst voor patiënt én professional

De kracht van de opleiding zit in de koppeling van theorie en praktijk. Alle docenten zijn ervaren wondconsulenten of verpleegkundig specialisten die dagelijks in het veld staan. “Dat maakt de lessen herkenbaar en concreet”, verklaart Alex. “Wat je op dag één leert, kun je op dag twee al toepassen.” Iets wat in de praktijk vaak een week aan behandeltime kan schelen. “Dat is winst voor patiënt én professional”, aldus Becky. “Want het voorkomt onnodig wachten én geeft vertrouwen om adequaat te handelen.” Alex besluit: “Goede wondzorg begint bij goed kijken. En dat leer je alleen door te begrijpen wat je ziet.”

“Goede wondzorg begint bij goed kijken. En dat leer je alleen door te begrijpen wat je ziet.”

Nieuwsgierig geworden?

In 2026 start een nieuwe reeks opleidingen Aandachtsvelder Wond bij WondExperts, inclusief een tweedaagse opleiding Aandachtsvelder Wond Pro voor wie zich verder wil verdiepen. Bekijk het programma op [Wondexperts.nl/academy](https://wondexperts.nl/academy) of neem contact op met WondExperts.

Meer weten?

Kijk op wondexperts.nl voor alle informatie over onze opleidingen.

WCS Award

De WCS heeft sinds 1984 als doorgeefluik voor kennis over wonden in de breedste zin van het woord gefungeerd. Daardoor kwam de WCS in contact met vele initiatieven, artikelen, onderzoeken en dergelijke die gerelateerd kunnen worden aan de doelstellingen van de WCS. Teneinde dergelijke interessante ontwikkelingen en innovaties te stimuleren heeft de WCS in 2005 het initiatief genomen de WCS Award uit te reiken. De prijswinnaar kreeg een geldbedrag van € 1.500, vanaf 2011 een bedrag van € 2.000. Daarnaast kreeg de winnaar eeuwige roem in de wondenwereld. Het bestuur van de WCS maakte zelf een keuze in wie de winnaar was, wie zich het meest verdienstelijk heeft gemaakt om de wondzorg in Nederland te verbeteren. De WCS Award werd uitgereikt tijdens het WCS Congres.

Overzicht winnaars WCS Award WCS Award 2005

De eerste WCS Award ging naar Henri Post, nu verpleegkundig specialist en hoofd behandelen bij Wond Expertisecentrum Evian. Het doel van het project waarvoor Henri de eerste WCS Award kreeg, was inzicht te geven in de werkwijze, de kosten en de procedures rondom wondzorg in de stad Purmerend. Daarnaast werd met dit project beoogd de kwaliteit van zorg te verbeteren, een hogere klantvriendelijkheid te bereiken en bureaucratie terug te dringen.

Foto 1. Henri Post.

WCS Award 2006

In 2006 werd een WCS Award uitgereikt tijdens het Congres van WCS België. De award ging naar Jos Verbelen, verpleegkundige die recent voor de uitreiking de opleiding Master in de Verpleegkunde had afgerond en werkzaam was als onderzoeksverpleegkundige en wondconsulent op de afdeling Plastische en Reconstructieve Heelkunde van het UZ Gent. Jos won de award voor zijn masteronderzoek

getiteld: 'Kan gepolariseerd licht een rol spelen in de preventie van decubitus graad II of erger, op een afdeling Intensieve Zorgen voor volwassenen?' Het betrof een pilotstudie op de afdeling Intensieve Geneeskunde

Foto 2. Jos Verbelen.

WCS Award 2007

De WCS Award 2007 was voor de Stichting Teledermatologisch Consultatie Centrum Nederland (TCCN) voor hun innovatie op het gebied van de teleconsultatie. Om de druk op de spreekuren van de dermatologen te laten verminderen werd gestart met het doorsturen van foto's van huidafwijkingen door huisartsen aan dermatologen. Daardoor hoeft de patiënt niet meer fysiek aanwezig zijn bij de huisarts. Indien een behandeling door de dermatoloog nodig is wordt de patiënt alsnog opgeroepen.

Figuur 1. TCCN.

WCS Award 2008

Geen WCS Award uitgereikt in verband met onvoldoende kwaliteit van de aanmeldingen.

WCS Award 2009

De winnaar van 2009 was Steven Hovius. Als hoofd van de afdeling plastische en reconstructieve chirurgie van het Erasmus MC is hij de initiator van de opleiding wondconsulent te Rotterdam. Steven speelde een zeer grote rol bij het tot stand komen van deze tweejarige opleiding. Zijn enthousiasme, kennis van opleiden en doortastendheid maakten het mogelijk dat de werkgroep een prachtige opleiding heeft opgezet. Een belangrijke stap naar professionalisering van de wondzorg in Nederland.

Foto 3. Steven Hovius.

WCS Award 2011

Tijdens het WCS Congres op 22 november 2011 ontving Huub Brull de WCS Award voor zijn baanbrekend werk binnen wondzorg Nederland. Huub Brull is een pionier op het gebied van wondzorg. Hij bewijst met zijn initiatieven dat door het verspreiden van expertise, het geven van goede wondzorg door goed opgeleide verpleegkundigen en een goede coördinatie in de keten, er veel geld kan worden bespaard en niet in het minst veel leed voor de patiënt kan worden vermeden. Huub Brull denkt en acteert steeds vanuit het belang van de patiënt en opent daarbij alle deuren.

Foto 4. Huub Brull.

WCS Award 2013

De WCS Award 2013 is uitgereikt aan Hester Vermeulen. Hester werkte destijds als senior projectleider voor de afdeling Kwaliteit en Procesinnovatie in het AMC. In haar

promotieonderzoek heeft zij aangetoond dat het WCS Classificatiemodel op basis van de kleuren zwart, geel en rood een gevalideerd model is, in tegenstelling tot andere bestaande modellen. Voor de WCS was dat een belangrijke mijlpaal. Hester, inmiddels hoogleraar verplegingswetenschap in Nijmegen, is altijd in strijd met bestaande zorgrituelen. Evidence-based beslissingen nemen is haar drive en dat is herkenbaar in haar werk, zowel in begeleiding van nieuwe promovendi als in haar vele publicaties.

Foto 5. Hester Vermeulen.

WCS Award 2015

De WCS Award 2015 is niet uitgereikt. Het bestuur van WCS Kenniscentrum Wondzorg vond dat er geen geschikte kandidaat was.

WCS Award 2017

De WCS Award 2017 is uitgereikt aan Ron Legerstee. Ron is zowel in Nederland als daar buiten een belangrijke strijder voor goede wondzorg en een begenadigd spreker, onderzoeker en publicist over het onderwerp wond en alles wat daarmee te maken heeft. Hij kan met veel humor en relativeringsvermogen moeilijke onderwerpen eenvoudig overbrengen. Dat vermogen tot kennisoverdracht maakt hem dan ook tot een ideale docent en doceren doet Ron graag. Bijvoorbeeld aan de wondopleiding in Rotterdam als wetenschappelijk gastdocent.

Foto 6. Ron Legerstee.

WCS Award 2019

De WCS Award 2019 is uitgereikt aan Barbara den Boogert. Pionieren staat bij Barbara voor het feit dat zij een van de

eerste wondverpleegkundigen in Nederland was. Maar ook dat 'haar' WEC (wondexpertisecentrum) van de Reinier de Graaf Groep te Delft de eerste was die de accreditatie ontving van de European Wound Management Association (EWMA). Zij heeft zich daar heel hard voor gemaakt. Voor kennisdelen zat Barbara in diverse commissies en besturen, zoals die van de V&VN Wondexpertise, was ze council member bij de EWMA en lid van de WCS Commissie Decubitus. Maar ze liet ook niet na om haar kennis te delen in voordrachten en presentaties, of lesgeven aan de wondopleiding in Rotterdam. Met haar aanstekelijke manier van presenteren was Barbara een mooi uithangbord voor Wondzorg Nederland.

Foto 7. Barbara den Boogert.

WCS Award 2023

De WCS Award 2023 is uitgereikt aan Annemie Galimont. Interdisciplinaire samenwerking creëren staat hoog in het dagelijkse to-do-lijstje van Annemie. De carrière van Annemie kenmerkt zich voornamelijk in het zichtbaar gepassioneerd dermatologische kennis delen in vaktijdschriften, op sociale media en met haar eigen ontwikkelde huidopleiding. Zij geeft al meer dan vijftien jaar opleidingen dermatologie aan zorgprofessionals, allen met een affiniteit voor huidaandoeningen, en is met regelmaat te zien als gastspreker op Nederlandse en internationale evenementen. Met haar aanstekelijke manier van presente-

Foto 8. Annemie Galimont.

ren is Annemie een gepassioneerde kennisdeler om de dermatologie binnen wond- en huidzorg Nederland meer zichtbaarheid te geven.

WCS Award 2024

Sandra Janssen heeft de WCS Award 2024 gewonnen. Sandra is werkzaam in het Elkerliek ziekenhuis in Helmond. In 2006 werd ze verpleegkundig specialist en in 2014 behaalde ze haar Master's Degree, Health en Social care. Sandra kwam vooral in de belangstelling vanwege haar promotieonderzoek over de impact van negatieve druktherapie op de kwaliteit van leven van de patiënt en in 2023 behaalde ze daarmee haar PhD-graad. Ze is ook vele jaren lid van V&VN Wondexpertise geweest; van mei 2022 tot januari 2024 was ze voorzitter van deze organisatie. Tevens was zij jarenlang bestuurslid van Wondplatform Nederland. En ze deelt haar kennis als docent en afstudeerbegeleider bij de wondopleiding van de Zorgacademies van het Radboudumc en Erasmus MC.

Foto 9. Sandra Janssen.

Stap in de toekomst met Solventum VAC Peel & Place Dressing

- Alles-in-één, geïntegreerd ontwerp
- Tot 7 dagen draagtijd¹
- Binnen 2 minuten aanbrengen²
- Folie is opnieuw te positioneren
- Pijnloos verwijderen door geïntegreerde niet-verklevende laag
- Voorgeknipt gat voor eenvoudig aanbrengen

Scan de QR-code en ontdek meer

GD WE TAKE CARE.
medical
www.gdmedical.nl

Referenties:

1. SAT-BSER-05-869347 V.A.C.® Peel and Place (Ganymede) BSER.
2. In a simulated use test with 12 nurse and surgeon users. Average time of 01:48. SAT-MTF-05-995965 Marketing study for 3M V.A.C.® Peel and Place dressing. 2023

Product uitsluitend bedoeld voor presentatie- of demonstratie doeleinden. Niet beschikbaar voor verkoop of distributie in de EU.

Van kwaliteitsstandaard naar implementatie

Het belangrijkste wapenfeit dat het Wondplatform Nederland op zijn naam heeft geschreven is de kwaliteitsstandaard wondzorg, stelt Karin Timm. Zij speelde daar als bestuurslid van WCS Kenniscentrum Wondzorg een cruciale rol in en ziet nu als bestuurder van Zorginstituut Nederland opnieuw de grote waarde van die kwaliteitsstandaard. Maar het ontbreken van implementatie staat de volledige benutting ervan nog in de weg. Sandy Uchtmann, voorzitter van V&VN Wondexpertise, wil hiervan nu alsnog werk maken.

Foto 1. Karin Timm tekent namens WCS toetreding tot Wondplatform Nederland 2011.

In 2013 kwam het rapport Verkenning wondzorg in Nederland uit. “Hiermee was het spotlight ineens heel duidelijk op de wondzorg gericht”, vertelt Karin. “Het ministerie van VWS had een kennishiaat over wondzorg gesignaleerd. En als WCS en Nefemed zagen we ook dat wondzorg zeer versnipperd was en niet erg onder de aandacht stond van artsen. Het was onduidelijk wie wat deed, met welke kennis en wie welke contacten had met de industrie.” Er kwamen duidelijke aanbevelingen: creëer een wondplatform en een kenniscentrum. “Dat kenniscentrum was er al”, zegt Karin, “dat was de WCS. En met de opzet van het wondplatform waren we al bezig.” In 2012 nam zij daarvan de voorzittersrol over van Peter Quataert. Later werd Iris van Bennekom aangesteld als onafhankelijk voorzitter.

Kwaliteitsstandaard

De grootste waarde van het wondplatform was de ontwikkeling van de kwaliteitsstandaard wondzorg, samen met

Foto 2. Kwaliteitsstandaard complexe wondzorg.

het Kwaliteitsinstituut Medisch Specialisten. “Met plastisch chirurg Paul van Zuijlen maakten we de indeling van wondzorg in categorieën. Ik haal het proces van de totstandkoming nog regelmatig aan”, vertelt Karin, “om uit te leggen hoe complex dat was met alle partijen aan tafel die allemaal hun eigen agenda hadden. Ze waren pas bereid om daar voorbij te kijken toen iemand van Huidpatiënten Nederland zei: ‘Het gaat toch over mij’. Dat was het omslagmoment.”

In 2018 werd de kwaliteitsstandaard aangeboden aan VWS. “Waarom niet aan Zorginstituut Nederland denk ik achteraf”, zegt Karin die daar nu een bestuursfunctie heeft. “Dan hadden we ook een implementatieparagraaf moeten schrijven en dat was waardevol geweest. Aan die implementatie ontbreekt het nu, terwijl wat in de kwaliteitsstandaard is vastgelegd perfect past in de regio-afspraken in het kader van het Integraal Zorgakkoord.”

Alsnog op weg naar implementatie

Interessant is dat V&VN Wondexpertise een strategische agenda 2023-2025 heeft opgesteld gericht op het implementeren van de kwaliteitsstandaard. Verpleegkundig specialist Sandy Uchtmann, voorzitter van het bestuur van V&VN Wondexpertise, betreurt het ook dat met de kwaliteitsstandaard nooit de vertaalslag naar de praktijk is

Foto 3. Bestuur V&VN Wondexpertise maart 2025.

gemaakt. “De kwaliteitsstandaard moet garanderen dat de juiste zorgverlener op de juiste plek wordt ingezet, zegt ze. “Hij moet ook zichtbaar en vindbaar zijn voor patiënt en zorgverlener. Daarom zijn ze met de leden van V&VN wondexpertise aan de slag gegaan met drie speerpunten uit de kwaliteitsstandaard en hebben die vertaald naar drie werkgroepen: expertteams, regiebehandelaars en huisartsen. Vanuit V&VN Wondexpertise is het doel daarmee handvatten te creëren die praktisch zijn in te zetten. Hiervoor zijn ook gesprekken gevoerd met de huisartsen.

De werkgroepen hebben al veel werk verzet en zijn nu samengevoegd naar één groep die de concrete tools gaat ontwikkelen. Ook is contact gelegd met betrokkenen die de kwaliteitsstandaard hebben geschreven. Ze zijn in gesprek over gezamenlijk optrekken hierin, voor het leveren van punten waarmee rekening moet worden gehouden in de eventuele revisie van de kwaliteitsstandaard: meer oog voor de ‘patiënt journey’, het eenduidiger maken van het stroomschema voor de aanpak van complexe wonden, een online overzicht van de expertteams, en de opleidings- en kwaliteitseisen voor de behandelaars. Dit laatste vraagt om het aantoonbaar bijhouden van het vakgebied wondexpertise. Probleem hierbij is nu nog dat dit niet verplicht is voor alle wondzorgprofessionals en dat de meeste werkgevers nog niet bereid zijn hiervoor te betalen.”

Te midden van dit alles stopt de WCS. “Dat is het kenniscentrum voor de zorg waar alle lijnen samenkomen”, zegt Sandy. “Als V&VN Wondexpertise zijn we de gespecialiseerde groep deskundigen, maar alle reguliere verpleegkundigen en verzorgenden worden opgeleid door de WCS. Natuurlijk zijn er in de loop der jaren meer opleidingsinstituten gekomen, maar de WCS is hierin altijd een belangrijke speler gebleven. We hebben daar altijd goed mee samengewerkt. Dat de WCS Academy nu - onder een andere naam - wordt voortgezet is voor ons dan ook heel waardevol. Maar ondanks dat zullen we de WCS zeker gaan missen.”

WCS: 40 jaar een bron van helende kennis

Bedankt!

www.arjo.com

arjo
EMPOWERING MOVEMENT

Kenniscentrum Wondzorg Nederland: een nieuwe start voor de WCS Academy

Ondanks het verdwijnen van de WCS blijft de kernfunctie ervan - kennis-overdracht - behouden. Dit is dankzij bestuursleden Anke Wijlens en Mirjam Kempkes, die de stoute schoenen hebben aangetrokken om de activiteiten van de WCS Academy voort te zetten in een nieuwe organisatie met de naam Kenniscentrum Wondzorg Nederland.

Foto 1. Anke Wijlens.

Foto 2. Mirjam Kempkes.

Anke en Mirjam hebben allebei een jarenlange ervaring in de wondzorg én bij de WCS. Mirjam geeft voor de WCS al zeventien jaar les over wondzorg en zit nu in het WCS bestuur. Ook is ze gastdocent bij het Erasmus MC en de Hogeschool InHolland en was ze betrokken bij het herschrijven van de richtlijn oncologische wond. Anke startte in 2012 bij de WCS Commissie Diabetische voet en gaf - vanuit haar achtergrond als podotherapeut - ook les aan de opleiding podotherapie. Ze volgde een master in Engeland om zich meer te verdiepen in de wondzorg. En ook zij vond uiteindelijk haar weg naar het WCS bestuur. "Wat opleiden betreft heeft de WCS een uniek concept", zegt Anke, "mensen die vanuit hun eigen vakgebied collega's opleiden." En dat is een cyclisch proces, voegt Mirjam hieraan toe. "Er komen altijd weer nieuwe medewerkers die de kennis moeten ontwikkelen om de zorgkwaliteit te garanderen."

Blijvende behoefte

Opleiden kan nooit klaar zijn, concludeerden beiden al snel toen ze hoorden dat de WCS ophoudt te bestaan. "Er is weinig en wat er is, is vaak gekleurd", zegt Mirjam. "We willen neutrale kennis bieden, gebaseerd op verantwoorde en actuele inzichten." Daarom konden zij maar tot één conclusie komen: de Academy moet blijven bestaan. "Er moet onafhankelijke scholing blijven op een verantwoord niveau", zegt Anke. "Dat is ook altijd de doelstelling van de WCS geweest. We zijn er als docenten ook altijd trots op

geweest dat we deel uitmaakten van de selecte groep die dit deed. Wat de WCS op opleidingsgebied heeft neergezet, is zelfs internationaal bekend." Wat beiden hielp om hun ambitie - voortzetting van de Academy - te realiseren, is de bereidheid van het bestuur van de WCS om hen te helpen. "Bijvoorbeeld over hoe je accreditatie aanvraagt", zegt Anke, "Of hoe de backoffice efficiënt kan worden ingericht. Het bestuur heeft ons laten zien waar potentiële valkuilen zitten en waar we adviezen vandaan kunnen halen."

Geen commercie

Anke en Mirjam zijn voortvarend aan de slag gegaan. "We hebben onszelf ten doel gesteld het programma dat er al was te blijven aanbieden", zegt Anke. "Dat vraagt wat van twee mensen, in plaats van de grotere organisatie die er eerst achter zat natuurlijk. Maar we hebben een denktank opgezet voor het up-to-date houden van het lesmateriaal. En we hebben het geluk dat het grootste deel van de docenten wil blijven lesgeven." "De WCS wilde voor de voortzetting van de Academy een opzet van mensen die uit de eigen achterban komen", vertelt Mirjam. "Dus was het volledig bereid om ons te helpen tot een goed businessplan te komen. Inmiddels hebben we de website op orde gebracht, een huisstijl ontwikkeld en een nieuwe naam gekozen: Kenniscentrum Wondzorg Nederland. De cursusdata voor 2026 liggen ook al vast."

Aansluiten bij de behoefte

Het cursusaanbod blijft hetzelfde. "Dat doen we omdat we weten dat dit is wat de doelgroep wil", zegt Anke. "We bieden het aan en dan kijken we in de loop van het jaar op basis van het aantal inschrijvingen hoeveel keer we dat gaan doen. We bieden de cursussen in het hele land aan en ook incompany als daaraan behoefte bestaat." Over het aantal inschrijvingen zijn beiden positief gestemd. "Als je energie in je vak hebt op basis van gerichte kennis geef je betere zorg", zegt Mirjam. "We zien dan ook dat de honger naar kennis toeneemt bij mensen die de basis cursus hebben gedaan. Dat verklaart waarom ook de plus cursus en de masterclasses zo populair zijn."

NIEUW

Voorkom wondinfecties met Leukomed® Sorbact®

Bacterie- en schimmelbindend

Verminderd risico op infectie

Laag risico op allergie

Beschermt tegen bacteriën en micro-organismen

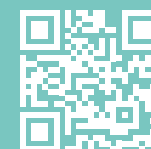
Effectieve vermindering van de bacteriële belasting bij gekoloniseerde of lokaal geïnfecteerde wonden.¹

Behandelt droge tot matig vochtige wonden

Steriel

Wil je meer weten over Leukomed® Sorbact®?

Scan dan nu de QR-code en lees meer. Wil je graag in contact komen met een medisch adviseur? Mail naar wondzorg.nl@medical.essity.com.

Leukoplast®

Wound care in best hands

De handreiking van WCS België

Naast WCS Nederland bestaat al jarenlang WCS België. De twee organisaties hebben altijd een constructieve samenwerking gekend. En nu WCS in Nederland ophoudt te bestaan wil de Belgische organisatie de Nederlandse wondverpleegkundigen graag een kennisplatform blijven bieden.

“Verpleegkundige wondzorg is een dagelijks gegeven waarbij meer expertise nodig is dan je op het eerste gezicht misschien zou denken”, zegt Kristel Schols, sinds 2022 voorzitter van WCS België. “Net als in Nederland zagen we daarom ook in België dat het nodig was om ons als professionals te verenigen om tot kennisoverdracht te komen. In onze huidige missie en visie als vereniging stellen we dat we in ons werk uitgaan van de vraag: wat willen we voor de wondzorg in België betekenen, en hoe kunnen we tegemoetkomen aan de vragen vanuit het veld om van toegevoegde waarde te kunnen zijn.” Daarom heeft de vereniging besloten in te zetten op thema’s. Kristel: “Per ziekenhuis hebben maar een paar mensen een coördinerende functie op het gebied van wondzorg. We willen hen helpen hun werk makkelijker te maken. Daarom zetten we twee thema’s per jaar uit, waar omheen we een groep vormen om tot een richtlijn of een consensusdocument te komen. Daarover organiseren we dan events en publiceren we artikelen. We hebben ook een tweemaandelijks digitale nieuwsbrief. Tweemaal per jaar hebben we een overlegplatform voor wondprofessionals met intervisie over cases en nieuwe hulpmiddelen. Het is mooi om te zien hoeveel enthousiasme dit geeft. Mensen leren elkaar kennen en dat maakt volgende contacten gemakkelijker. Deze aanpak heeft een stevig anker gekregen in Vlaanderen met dertig werkgroepsleden vanuit zevenentwintig ziekenhuizen.”

Foto 1. WCS België.

Eerste contact

Wondzorg is altijd een persoonlijke passie geweest van Kristel. In 2012 zette ze een wondteam op voor de eerste lijn in Belgisch Limburg. Zo begon het. Vervolgens ging ze ook de WCS congressen bezoeken. “Zo leerde ik de mensen daarvan kennen”, vertelt ze. “Van daaruit kwamen we al snel tot samenwerking. We kijken wat we van elkaar kunnen leren en voor elkaar kunnen betekenen, ook in relatie tot de contacten met de industrie. Met elkaar overleggen leidt vaak tot nieuwe inzichten die helpen om tot verdere professionalisering van het vak te komen.” In tegenstelling tot de WCS Nederland geeft de WCS België geen tijdschrift uit. “Wel hebben ook wij een congres”, zegt Kristel. “Alleen is dit bij ons één dag en heeft het uitsluitend een centraal programma. We organiseren ook opleidingen en leveren daar als vereniging de docenten voor. Maar wel allemaal kleinschaliger dan WCS Nederland. Een beetje het kleine broertje dus.”

Helpende hand

“Het nieuws dat de WCS in Nederland stopt kwam wel binnen hoor”, zegt Kristel. “Je bent op een bepaalde manier toch partners van elkaar en vindt ook ondersteuning bij elkaar. We kijken dan ook graag naar wat we voor onze Nederlandse collega’s kunnen betekenen, onder de voorwaarde dat het voor ons haalbaar moet blijven.” Dit laatste betekent niet dat de WCS België nu WCS Nieuws gaat uitbrengen. Maar wel dat het alle artikelen die daarin zijn gepubliceerd digitaal beschikbaar gaat stellen. “We doen dit in een wondenwiki”, zegt Kristel, “iets wat René Baljon heel nauw aan het hart lag. We hebben ook een afspraak voor een kennismaking met V&VN Wondexpertise omdat we het belangrijk vinden om over de grenzen te kijken. Natuurlijk kunnen onze Nederlandse collega’s zich inschrijven voor onze kosteloze tweemaandelijks digitale nieuwsbrief. We staan open voor alle vragen die zij aan ons willen stellen. Hoe meer interesse zij tonen hoe gericht wij van betekenis kunnen zijn voor ze. En wie weet, misschien zijn er wel kandidaten die zich bij onze vereniging willen aansluiten en daarin ook actief willen worden. Zie dit wat mij betreft beslist als een open uitnodiging.”

Van traditie naar vernieuwing: het netwerk van en voor wondzorgprofessionals blijft bestaan!

Met het volbrengen van de missie van **Stichting WCS Kenniscentrum Wondzorg** en haar activiteiten, waaronder het WCS Congres, verdwijnt ook de vertrouwde ontmoetingsplek voor zorgprofessionals binnen de wondzorg. De behoefte aan kennisuitwisseling, innovatie en verbinding blijft echter onverminderd bestaan. Met gepaste trots mogen we melden dat die plek behouden blijft. We zijn enthousiast, dankbaar en trots dat we als **Congress Care** na een lange en prettige samenwerking, de komende edities van de congrestradities, die voortboren op het WCS congres, mag gaan organiseren. Het congres zal een plek blijven waar professionals in de wondzorg zich laten bijscholen over de laatste ontwikkelingen in het vakgebied en elkaar op ongedwongen wijze kunnen ontmoeten. Daarnaast zullen ook diverse sponsors met informatiestands aanwezig zijn om hun producten en innovaties te presenteren. Een bekend congres, een bekende plek, maar met een nieuwe naam.

Op donderdag 3 december 2026 vindt het **Nationaal Congres Wondzorg** plaats in het **Beatrixgebouw (Jaarbeurs), Utrecht**.

Samen met enthousiaste leden van de programmacommissie wordt gewerkt aan een **betekenisvol en leerzaam programma**, vol **aansprekende thema's en inspirerende sprekers**. Naast de plenaire sessies is er volop ruimte voor **interactieve sessies** die aansluiten bij de verschillende disciplines binnen de wondzorg.

Wij kijken ernaar uit om zorgprofessionals en overige geïnteresseerden binnen het netwerk samen te brengen, om kennis te delen, inspiratie op te doen en samen de toekomst van wondzorg vorm te geven.

“Met het Nationaal Congres Wondzorg willen we de kracht van samenwerking binnen de wondzorg levend houden en versterken”, Congress Care.

Meer informatie over het programma en de inschrijving vindt u op: www.nationaalcongreswondzorg.org
Wij hopen u op **donderdag 3 december 2026** te mogen verwelkomen, mede namens de programma commissie.

Congres secretariaat
Congress Care
+31 (0)73 690 14 15
www.congresscare.com
info@congresscare.com

Welkom bij het Kenniscentrum Wondzorg Nederland (KWN)

De vertrouwde naam in wondzorg, met een frisse toekomstvisie

Na meer dan veertig jaar toewijding aan kennisverspreiding en scholing binnen de wondzorg, maakt het iconische WCS een officiële doorstart onder een nieuwe naam: Kenniscentrum Wondzorg Nederland (KWN). De expertise, onafhankelijkheid en kwaliteit waar WCS voor stond, blijven behouden - en krijgen een nieuw thuis.

Een nieuwe naam, dezelfde missie

KWN is voortgekomen uit het gerenommeerde WCS, dat sinds 1982 richting gaf aan de Nederlandse wondzorg. Onder leiding van voormalig WCS-bestuursleden Mirjam Kempkes en Anke Wijlens zetten wij deze traditie voort met vernieuwde energie, actuele scholingen en een onverminderde focus op kwaliteit.

De WCS Academy leeft voort

De WCS Academy - jarenlang een pijler binnen de wondzorg - blijft bestaan. Alle vertrouwde scholingsvormen, zoals de algemene wondscholing, PLUS-scholing en masterclasses worden ongewijzigd voortgezet binnen KWN. Voor deelnemers verandert er niets: dezelfde inhoud, dezelfde kwaliteit, een nieuw platform.

Wat kun je verwachten van KWN?

- landelijke scholing en training voor zorgprofessionals,
- basiscursussen voor beginnende zorgverleners,
- verdiepende masterclasses en modules voor ervaren professionals,
- incompany trainingen op maat,
- V&VN-geaccrediteerde opleidingen tot erkend aandachtsvelder wondzorg.

KWN blijft, net als WCS, een neutrale en betrouwbare partner binnen de wondzorg. Dankzij deze doorstart blijft waardevolle kennis behouden - en bouwen we samen aan de toekomst van professionele wondzorg.

- Voor meer informatie: info@kenniscentrumwondzorg.nl t.a.v. Mirjam Kempkes, coördinator KWN Academy
- Onze nieuwe website gaat binnenkort live: kenniscentrumwondzorgnederland.nl

Cursus Algemene Wondbehandeling Voor zorgprofessionals die hun basiskennis willen versterken

- Prijs: € 690,- (incl. reader & lunch)
- Accreditatie: 17 punten V&VN
- Duur: 3 lesdagen (09.00 - 17.00 uur)
- Studiebelasting: ± 2 uur per lesdag
- Locaties: Leiden, Nijmegen, Groningen
- Inhoud:
 - wondgenezing & preventie
 - verbandtechnieken & productkeuze
 - behandeling van decubitus, ulcus cruris, diabetische voet, brandwonden, stoma, oncologische & chirurgische wonden
 - gebruik van het digitale WCS Wondenboek
 - cursusinformatie wordt 4 weken voor aanvang verstrekt. Annuleren is kosteloos tot 2 maanden voor de startdatum.

Data & Locaties 2026:

- Leiden: 27 januari, 3 februari, 10 februari
- Leiden: 10 maart, 17 maart, 24 maart
- Leiden: 12 mei, 19 mei, 26 mei
- Leiden: 12 mei, 19 mei, 26 mei
- Nijmegen: 2 juni, 9 juni, 16 juni
- Nijmegen: 1 september, 8 september, 15 september
- Leiden: 16 september, 23 september, 30 september
- Groningen: 2 november, 9 november, 16 november
- Leiden: 5 november, 12 november, 19 november
- Teams 24 november, 1 december, 8 december

Voor inschrijving:
KWN cursus algemene wondbehandeling - formulier invullen

WCS bedankt!

Na zich ruim 40 jaar te hebben ingezet voor de wondzorg, wordt nu het allerlaatste puzzelstukje gelegd...

Cursus Algemene Wond Plus Voor zorgprofessionals als verdieping na afronding van de basiscursus

- Prijs: € 690,-
- Accreditatie: 18 punten V&VN
- Duur: 3 lesdagen (09.00 - 17.00 uur)
- Studiebelasting: ± 2 uur per lesdag
- Locatie: Leiden
- Inhoud:
 - wondanamnese volgens ALTIS & TIME
 - complexe en atypische wonden
 - workshops: compressie, zwachtelen, negatieve druktherapie
 - voeding, zelfmanagement, didactiek
 - casusbespreking met verbandkeuze
 - gebruik van het digitale WCS Wondenboek

Toegang alleen na afronding van de basiscursus. Kosteloos annuleren tot 2 maanden voor de startdatum.

Beschikbare Data

Data & Locatie 2026:

- Leiden; 10 maart, 17 maart en 24 maart
- Leiden; 5 november, 12 november en 19 november

Voor inschrijving:
KWN cursus algemene wondbehandeling PLUS KWN
- Formulier invullen

Kenniscentrum Wondzorg Nederland (KWN)

De WCS Academy krijgt een nieuw thuis: alle vertrouwde scholingen blijven beschikbaar bij Kenniscentrum Wondzorg Nederland

In het voorjaar heeft WCS Kenniscentrum Wondzorg aangekondigd per 31 december 2025 haar activiteiten te beëindigen, na meer dan veertig jaar inzet voor de wondzorg. In die veertig jaar heeft de WCS een belangrijke rol gespeeld in het verspreiden van kennis onder zorgverleners. Denk aan het WCS-classificatiemodel, het magazine WCS Nieuws met artikelen over wondbehandeling en actuele richtlijnen, en - vooral - de WCS Academy die een belangrijke pijler vormt binnen de organisatie.

En juist deze pijler willen we graag extra onder de aandacht brengen, omdat de toekomst ervan inmiddels duidelijk is geworden.

Achter de schermen is de afgelopen tijd zorgvuldig nagedacht over de toekomst van de verschillende diensten. Na rijp beraad hebben twee zittende WCS-bestuursleden, Mirjam Kempkes en Anke Wijlens, besloten de WCS Academy over te nemen. Hiermee wordt de huidige WCS Academy voortgezet onder de naam Kenniscentrum Wondzorg Nederland (KWN).

Het is de bedoeling dat de bestaande vormen van scholing - zoals de cursus Algemene Wondbehandeling, de cursus Algemene Wond Plus en de masterclasses - ongewijzigd worden voortgezet binnen de nieuwe organisatie. Voor deelnemers verandert er dus in feite niets: de vertrouwde scholingen blijven bestaan, maar krijgen een nieuw thuis.

Net als de WCS wil ook het KWN een neutrale positie innemen binnen de wondzorg.

De website van het KWN: kenniscentrumwondzorg-nederland.nl, gaat binnenkort live. Op deze site staat alle informatie over de scholingen die in 2026 van start gaan. Inschrijven voor een scholing kan straks eenvoudig via de website.

Voor vragen en informatie kun je nu al een mail sturen naar: info@kenniscentrumwondzorg.nl

Vanwege de doorstart blijft de waardevolle kennis en ervaring van de WCS behouden, en kunnen zorgprofessionals met vertrouwen hun scholing blijven volgen bij het Kenniscentrum Wondzorg Nederland.

Kenniscentrum Wondzorg

Colofon

Jaargang 41, nummer 4, december 2025

Redactie

Peter Quataert, eindredacteur
Corrie Noteboom

Voor deze uitgave zijn alle interviews en artikelen opgemaakt door Frank van Wijk, journalist Eva Tekstproducties.

Redactieadres

e-mail: redactie@wcs.nl

WCS Nieuws

WCS Nieuws is een informatieve uitgave van WCS Kenniscentrum Wondzorg en verschijnt vier keer per jaar.

ISSN 0928-9720

Oplage: 2000

Coverillustratie: Instituut voor Beeld en Vorm, Rotterdam

Vormgeving en opmaak: René van Rossum, Puffin dtp & fotografie, Katwijk.

Druk: Veldhuis Media, Meppel

Aansprakelijkheid

De redactie is niet aansprakelijk voor de inhoud van de onder auteursnaam opgenomen artikelen. De redactie is ook niet verantwoordelijk voor de juistheid van de advertenties.

Copyright

Het copyright van artikelen en andere publicaties op de website, in de papieren versie van het tijdschrift en in andere verschijningsvormen, ligt bij WCS Kenniscentrum Wondzorg. Het is toegestaan passages uit artikelen, literatuurverwijzingen naar artikelen en weblinks naar artikelen op te nemen in druk of op andere websites, mits met duidelijke bronvermelding. Het is niet toegestaan gehele artikelen uit dit tijdschrift of de website openbaar te maken door middel van druk, op andere websites of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de redactie. Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van WCS België.

WCS Kenniscentrum Wondzorg

Doelstelling WCS

Het doel van WCS Kenniscentrum Wondzorg was te functioneren als nationaal kenniscentrum op het gebied van wond- en huidzorg, ten einde het kennisniveau van professionals in de gezondheidszorg te verhogen, om daarmee de kwaliteit van de wond- en huidzorg te verbeteren. WCS Kenniscentrum Wondzorg trachtte dit doel onder meer te bereiken door:

- het organiseren van cursussen, congressen, symposia, bijscholing en lezingen,
- het uitgeven van publicaties,
- het bevorderen en stimuleren van onderzoek,
- het uitdragen van het WCS Classificatiemodel om structuur in de wondbehandeling te kunnen aanbrengen,
- alle andere handelingen die met bovenstaande verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

1. Bijscholing en lezingen

WCS Kenniscentrum Wondzorg heeft lange tijd bijscholing voor ziekenhuizen, verpleeg- en verzorgingshuizen en thuiszorgorganisaties verzorgd en opleidingen en lezingen tijdens symposia en congressen georganiseerd. De scholing van de WCS worden voortgezet door Kenniscentrum Wondzorg Nederland, zie pagina 38 en 39. Het congres wordt voortgezet door Congress Care, zie pagina 37.

2. WCS Classificatiemodel voor lokale wondbehandeling

Met dit model kun je structuur aanbrengen in de wondbehandeling. Het model gaat uit van een stadia-indeling volgens herkenbare kleuren en is gemakkelijk toepasbaar. Het is een prima hulpmiddel in de dagelijkse praktijk van de wondbehandelaar.